INECO, s.r.o., Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica

Okresný úrad Bratislava
Odbor starostlivosti o životné prostredie
Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia
Tomášikova 46
832 05 Bratislava

Vybavuje: Ing. Jozef Salva, PhD.
Tel: +421 907 475
e-mail: ineco.bb@gmail.com

V Banskej Bystrici, dňa: 22.11.2024

VEC: Písomné stanovisko k doručeným pripomienkam k Oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti *„Zariadenie na zber a zariadenie na zhodnocovanie odpadov, Žabí Majer – rozšírenie činnosti“*

Listom evid. č. OU-BA-OSZP3-2024/471755-010 zo dňa 22.10.2024 ste nás požiadali o zaujatie písomného stanoviska k predloženým pripomienkam k Oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti „*Zariadenie na zber a zariadenie na zhodnocovanie odpadov, Žabí Majer – rozšírenie činnosti*.“ Predložené pripomienky sa týkajú vyjadrení nasledujúcich účastníkov konania:

1. Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, 851 02 Bratislava
2. Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave, Ružinovská 4813/8, 820 09 Bratislava
3. Hlavné mesto SR Bratislava, Primaciálne námestie 1, 814 99 Bratislava
4. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia geológie a prírodných zdrojov, Námestie Ľ. Štúra 35/1, 812 35 Bratislava

V nasledujúcom texte tohto listu sú jednotlivé pripomienky predmetných stanovísk zodpovedané, pričom za doložkou „Vyjadrenie navrhovateľa“ je tučným čiernym písmom uvedené vyjadrenie navrhovateľa v zastúpení spol. INECO, s.r.o.

Na základe splnomocnenia je spoločnosť INECO, s.r.o., so sídlom Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica, oprávnená zastupovať spoločnosť Ekoslužby s.r.o. so sídlom Klincová 35 Bratislava – mestská časť Ružinov 821 08, vo veciach posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Za Ekoslužby s.r.o. spracoval Ing. Jozef Salva, PhD., INECO, s.r.o.

S prianím pekného dňa

.....
Ing. Juraj Musil, PhD.
konateľ spoločnosti
INECO, s.r.o.

Vyjadrenie k stanovisku Združenia domových samospráv,
Rovniankova 1667/14, 851 02 Bratislava, zo dňa 21.9.2024 (doručené elektronicky)

Združeniu domových samospráv vyplýva v zmysle §24 ods.2 zákona EIA č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie postavenie dotknutej verejnosti pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie a postavenie účastníka následných povoľovacích konaní. Predkladáme Stanovy Združenia domových samospráv: <https://online.fliphtml5.com/txsmk/xtdt/> https://online.fliphtml5.com/txsmk/xtdt/, výpis z registra občianskych združení MV SR: <https://ives.minv.sk/rmno/detail?id=7hBEUOI3nhVqv7v56IrqvrxmDXCpt3nJ9NDcV62g3KF8WvfhvcBt0qZVTPjMKk19> https://ives.minv.sk/rmno/detail?id=7hBEUOI3nhVqv7v56IrqvrxmDXCpt3nJ9NDcV62g3KF8WvfhvcBt0qZVTPjMKk19 a potvrdenie o pridelení IČO: <https://online.fliphtml5.com/txsmk/ahnt/> https://online.fliphtml5.com/txsmk/ahnt/.
Pre elektronickú komunikáciu používajte mail:
<mailto:eia@samospravydomov.org> eia@samospravydomov.org
Pre písomný styk použite elektronickú schránku Združenia domových samospráv na ÚPVS slovensko.sk.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Bez komentára.

Namietame porušenie základnej zásady ochrany životného prostredia podľa §12 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. v dôsledku čoho zámer nevyhodnocuje vplyvy na životné prostredie spôsobom predpokladaným osobitnými právnymi predpismi určenými na ochranu jednotlivých zložiek životného prostredia s priamym následkom nedodržania účelu zisťovacieho konania podľa §2 písm.a, písm.b a písm.e; spracovaný zámer nezabezpečuje vysoku a účinnú ochranu životného prostredia a neprispieva tak k integrácii environmentálnych aspektov do prípravy a následného schvaľovania projektov; nezistili a neopísali sa všetky priame a nepriame vplyvy navrhovanej činnosti v dôsledku čoho, s nezískal odborný podklad pre nasledujúce povoľovacie procesy. Súčasne to predstavuje nesúlad a problém aj z hľadiskanového a účinného Nariadenia o zelených tvrdeniach
(https://www.europarl.europa.eu/RegistreWeb/search/simpleSearchHome.htm?relations=NUTA%23%23T9-0131%2F2024
<https://www.europarl.europa.eu/RegistreWeb/search/simpleSearchHome.htm?relations=NUTA%23%23T9-0131%2F2024&sortAndOrder=DATE_DOCU_DESC>&sortAndOrder=DATE_DOCU_DESC);
tvrdenia, ktoré nie sú merateľne overiteľnéje nutné považovať za greenwashing a v zmysle zásady predbežnej opatrnosti nie je možné závery uvedené v zámere akceptovať ako relevantné posúdenie vplyvov na životné prostredie a jeho zložky. Absentujú najmä ale nielen overiteľné tvrdenia na základe vyhodnotenia merateľných technických veličín regulovaných podľa zákona o ochrane ovzdušia, podľa vodného zákona a zákona o ochrane prírody a krajiny; zámer obsahuje iba neoveriteľné tvrdenia, ktoré sú síce spracované odborne spôsobilou osobou avšak z hľadiska exaktnej overiteľnosti sú nedostatočné. Keďže ide o Nariadenie EÚ, ide o primárne právo EÚ, ktoré je priamo vykonateľné a nevyžaduje sa vnútroštátna transpozícia a súčasne má nariadenie v zmysle čl.7 ods.2. Ústavy SR prednosť pred vnútroštátnym právom. Okresný úrad má povinnosť zámer vyhodnotiť aj vo vzťahu k Nariadeniu o zelených tvrdeniach, o ktoré týmto žiadame.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Po dôkladnom preskúmaní všetkých vplyvov Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti sme dospeli k záveru, že všetky priame aj nepriame vplyvy boli primerane zistené a opísané v súlade s uvedeným zákonom a príslušnými predpismi. Uvedené stanovisko Združenia domových samospráv (ZDS) považujeme za nekonkrétne, nakoľko nešpecifikuje, ktoré vplyvy neboli údajne vyhodnotené, keďže spracovateľ Oznámenia o zmene postupoval striktne v súlade s požiadavkami zákona č. 24/2006 Z. z. na obsahovú stránku tohto dokumentu a má niekoľko ročné skúsenosti s procesom EIA. Taktiež autor stanoviska nešpecifikuje, ktoré tvrdenia nie sú

merateľne overiteľné, a ktoré je podľa neho nutné považovať za greenwashing, preto pripomienku možno odôvodnene považovať za nekonkrétnu vo vzťahu k predmetnému Oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti.

V dôsledku novely zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie č.272/2023 Z.z. účinnej od 01.04.2024 sa v dôsledku ustanovenia §64 ods.1 písm.h na zisťovacie konanie neuplatňuje správny poriadok pričom zákon oposudzovaní vplyvov na životné prostredie bližšie neupravuje ani proces ani náležitosti rozhodnutia. Z uvedeného vyplýva, že na zisťovacie konanie sa neuplatňuje celá tretia časť správneho poriadku vrátane ustanovení o ústnom pojednávaní či nahliadaní do spisov alebo vyjadrovaní sa k podkladom rozhodnutia; ale ani ustanovenia o rozhodnutí či spôsobe akým nadobudne právoplatnosť a vykonateľnosť. Zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie však neobsahuje osobitné ustanovenia o procesnom spôsobe zabezpečenia konzultácie ale ani o všetkých náležitostiach rozhodnutia a tak je nepredvídateľné ako bude úrad procesne postupovať, aké náležitosti má mať rozhodnutie a ako má byť zabezpečená konzultácia, ktorú má úrad povinnosťzabezpečiť a verejnosť má nárok sa jej zúčastniť (§63 zákona EIA); nejasné sú aj všetky náležitosti rozhodnutia a spôsob kedy a ako bude právne pôsobiť. Tým sa celý proces zisťovacieho konania stáva nepredvídateľným a priamo porušujúcim čl.6 ods.4 Aarhuského dohovoru ukladajúcim právo verejnosti ovplyvniť projekt v čase keď sa to dá efektívne ako aj pôsobí priamo proti čl.6 ods.5 Smernice o EIA, ktorý ukladá povinnosť členskému štátu zabezpečiť podrobné inštrukcie o tom ako sa verejnosť môže konzultácií zúčastniť. Požadujeme teda realizáciu konzultácie ako aj jasnú, predvídateľnú a dopredu zrozumiteľnú informáciu o tom, ako sa konzultácia sverejnosťou uskutoční a ako jej výsledok bude vplývať na povolenie a realizáciu navrhovanej činnosti.

<u>Vyjadrenie navhrovateľa:</u>
Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti bolo verejnosti zverejnené a je aj v súčasnosti prístupné na webovej stránke www.enviroportal.sk/sk/eia/ kde si ho verejnosť môže preštudovať a následne uplatniť svoje pripomienky, rovnako ako tak urobil autor tohto stanoviska.
Pripomienka má charakter konštatovania všeobecných ustanovení aktuálne platnej legislatívny na úseku posudzovania vplyvov na životné prostredie a k predmetu riešenej zmeny navrhovanej činnosti je nekonkrétna a teda nerelevantná.

Mapové podklady sú vo vzájomnom nesúlade; ortofotomapa neobsahuje a nedokumentuje existenciu zberného dvora; ak tu vznikol, tak len nedávno (posledná aktualizácia ortofotomáp na google maps bola v apríli 2023), čo znamená. To zároveň spôsobuje pochybnosť o tom, či navrhovateľ nepostupuje salámovou metódou; ide o zmenu navrhovanej činnosti ale nie je zrejmé ako bola pôvodná navrhovaná činnosť (súčasný nultý stav) posúdený. Zároveň je rozpore medzi dvomi zákresmi do katastrálnej mapy, dotknuté parcely a vraj existujúci zberný dvor sa neprekrývajú. Všetko nasvedčuje tomu, že sa zo strany navrhovateľa jedná o špekulatívny postup snažiaci sa vyhnúť povinnosti posúdiť vplyvy na životné prostredie. S tým súvisí aj nejasnosť,či dôjde alebo nedôjde k záberu poľnohospodárskej pôdy.
<u>Vyjadrenie navhrovateľa:</u>
Pripomienka obsahuje nedokončenú vetu „*Mapové podklady sú vo vzájomnom nesúlade; ortofotomapa neobsahuje a nedokumentuje existenciu zberného dvora; ak tu vznikol, tak len nedávno (posledná aktualizácia ortofotomáp na google maps bola v apríli 2023),* ***<u>čo znamená</u>***.“ **Nie je zrejmé, čo mal touto vetou autor pripomienky na mysli, takže sa k nej nie je možné bližšie vyjadriť. Spracovateľ EIA používa k vypracovaniu mapových príloh oficiálne podkladové ortofotomapy (viď uvedený zdroj „GKÚ Bratislava“) pre zabezpečenie požadovanej kvality a kartografickej presnosti mapových výstupov. Na google maps je existencia zberného dvora dokladovateľná, uvedené je zrejmé z nasledujúceho obrázku:**

Obr. 1 Zberný dvor, snímka Google maps

Takýto mapový podklad je však pre účely spracovania mapových príloh v rámci geografických informačných systémov náročné použiť a preto spracovateľ EIA využíva oficiálne podkladové mapy GKÚ Bratislava. Takýto postup spracovateľ EIA využíva už vyše 10 rokov v rámci svojej odbornej praxe vypracovávania environmentálnej dokumentácie a teda striktne odmietame, že ide v tomto prípade o tzv. „salámovú metódu", na ktorú sa ZDS často odkazuje.
V tejto súvislosti ďalej podotýkame, že povinnou prílohou Oznámenia o zmene v zmysle prílohy č. 8a k zákonu č. 24/2006 Z. z. sú mapy širších vzťahov s označením umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti v danej obci a vo vzťahu k okolitej zástavbe. Mapa širších vzťahov sa zvyčajne chápe v mierke 1:50 000 (táto bola rovnako prílohou Oznámenia o zmene). Poskytnutie bližšie mapového podkladu pre účely EIA bolo preto dobrovoľným prístupom spracovateľa Oznámenia o zmene pre zlepšenie kvality tejto environmentálnej dokumentácie.
Súčasné týmto informujeme, že prílohou tohto vyjadrenia ako doplňujúcej informácie k zisťovaciemu konaniu sú upravené mapové podklady, ktoré lepšie vystihujú situáciu v dotknutom území.
Striktne odmietame tvrdenie autora stanoviska *„Zároveň je rozpore medzi dvomi zákresmi do katastrálnej mapy, dotknuté parcely a vraj existujúci zberný dvor sa neprekrývajú"*. **Navrhovateľ jasne definoval všetky parcely, ktoré sú predmetom zmeny navrhovanej činnosti, pričom pri parcele 23092/577 (C) k. ú. Rača bolo jasne uvedené, že momentálne je v katastrálnej evidencii vedená ako parcela 4558/2 (E), a v tejto súvislosti navrhovateľ vykonáva príslušné kroky, na parcelu je vyhotovený geometrický plán, parcela bude vedená v registri C, avšak momentálne sa s týmto čaká na katastrálny úrad.**
K novému záberu pôdy vplyvom realizácie zmeny navrhovanej činnosti v žiadnom prípade nedôjde, nakoľko ide o existujúci areál zberného dvora, čo bolo v texte EIA niekoľkokrát zdôraznené.

Odborné pripomienky a otázky v súvislosti s projektom
1) V dôsledku nutnosti zabezpečenia dobrého stavu životného prostrediaje nutné vnímať proces EIA ako ex ante analýzu toho, čo všetko je potrebnésplniť, aby sa dobrý stav životného prostredia zabezpečil počas celej životnosti projektu a aby sa v horizontoch 2035, 2040 a 2050 dosiahli európske a globálne klimatické a energetické ciele; najmä čo sa týka uhlíkovej neutrality a energetickej bezpečnosti. V tomto smere je potrebné aj určovať podmienky; nie sú len kompenzáciou za primárny zásah do životného prostredia ale aj ako environmentálne opatrenia, ktoré budú zabezpečovať vysokú úroveň ochrany životného prostredia aj v budúcnosti.

Pýtame sa preto, aké opatrenia pripravuje navrhovateľ už dnes, aby v budúcnosti bol v súlade s environmentálnou reguláciou podľa európskej ale ajslovenskej legislatívy? Aké najlepšie dostupné techniky (BAT) v tomto smere implementuje?

Vyjadrenie navrhovateľa:

Účelom procesu EIA je preukázať, že zmena navrhovanej činnosti má akceptovateľný vplyv na životné prostredie a ľudské zdravie, čo je podrobne opísané v predmetnom Oznámení o zmene navrhovanej činnosti, ktoré bolo spracované v súlade s požiadavkami zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Z hľadiska implementácie najlepších dostupných techník (BAT) konštatujeme, že tieto sa vzťahujú na priemyselné činnosti, ktoré sú definované v prílohe č. 1 k zákonu č. 39/2013 Z. z. na základe príslušných prahových hodnôt. Tieto činnosti musia v rámci konania o vydanie integrovaného povolenia alebo jeho zmeny preukázať súlad s BAT. Zmena navrhovanej činnosti priamo nespadá pod žiadny z referenčných dokumentov o najlepších dostupných technikách. Tejto problematike je najbližšie BREF „Referenčný dokument o najlepších dostupných technikách v priemysle výroby cementu a vápna (Cement and Lime Manufacture Industries), vydaný v roku 2013, prípadne aj Referenčný dokument o najlepších dostupných technikách pre nakladanie s ťažobným odpadom (Management of Tailings and Waste rock in Mining activities - MWEI, 2018) a tiež „Emisie zo skladovania“ (EFS júl 2007). BREF Emisie zo skladovania uvádza určité pokyny pre otvorené krátkodobé skladovanie sypkých materiálov, pre ktoré odporúča jednu alebo kombináciu nasledovných techník:

- **zvlhčovania povrchov použitím látok viažucich na svoj povrch prach,**
- **zvlhčovanie povrchu vodou,**
- **pokrytie povrchu, napr. nepremokavými plachtami.**

Priamo v oznámení sa odporúča v období zvýšenej prašnosti (letné obdobie, dlhotrvajúce suchá) pri prevádzke drviča zabezpečiť odprašovací systém s rozstrekom vody (zdrojom je napr. zachytená dažďová voda).

Ďalej podotýkame, že jestvujúca činnosť navrhovateľa je prevádzkovaná v súlade so všetkými relevantnými legislatívnymi predpismi na úseku ochrany životného prostredia, pričom zmena činnosti na uvedené nebude mať vplyv vzhľadom na jej charakter a navrhovateľ bude teda tieto legislatívne predpisy naďalej plniť.

2) Medzi ľudské práva tretej generácie patrí právo na priaznivéživotné prostredie (<http://ludskeprava.euroiuris.sk/index.php?link=gen_lud_prav> http://ludskeprava.euroiuris.sk/index.php?link=gen_lud_prav); medzi tieto práva však patrí aj právo na hospodársky a sociálny rozvoj. Je potrebné spracovať projekt tak, aby realizoval obe tieto práva súčasne a nekládol ichdo vzájomnej kolízie. Z tohto dôvodu je potrebné projekt zanalyzovať aj z hľadiska plnenia programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja kraja ako aj obce. Osobitne je potrebné vyhodnotiť vplyv Európskej zelenej dohody <https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk> https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_ sk) a možnosti jej uplatnenia.

ZDS tvrdí (podobne ako Európska komisia) že ekonomika nemusí byť v rozpores ekológiou ale majú sa vzájomne dopĺňať; ako sme opakovane uviedli, toto je dokonca ústavným princípom, ktorý sa doteraz nedarí plne napĺňať. Predseda ZDS je autorom interpretácie rozvinutia produkčnej funkcie Y(X)=f(C)+f(L)+f(A); t.j. produkcia sa rovná kombinácii funkcií výrobnýchfaktorov kapitálu, práce a pôdy. Nazdávame sa, že tak ako kapitál je nositeľom trhovej ekonomiky, práca je nositeľom sociálneho rozmeru, tak pôda je nositeľkou environmentálneho rozmeru. ZDS tak presadzuje myšlienku zelenej transformácie hospodárstva tak, aby bola konkurencieschopnou modernou ekonomikou s tým, že túto transformáciu vidíme prostriedkami ekologického zlepšovania nielen samotného prostredia, ale aj ekologizácie samotnej výroby. Iným slovom, konkurenčnú výhodu môže získať ten, ktorývhodne investuje do životného prostredia, čo sa mu súčasne vráti na produktivite a teda v konečnom dôsledku na hospodárskom výsledku.

Neopomenuteľnou skutočnosťou je aj to, že takto sa súčasne generuje aj sociálny a trhový rast. Slovensko tak môže získať náskok práve v rozhodujúcej kategórii nadchádzajúceho obdobia a to je dôraz na životné prostredie. Inšpiráciou nám môže byť historický rudný banský priemysel v Kremnicku, Štiavnicku, na Spiši a Gemeri, ktorý sa nespoliehal na fosílnu energiu ale na udržateľné formy energie (zväčša tajchy a iné formy vodnejenergie).

Podľa čl. 6 ods.4 Aarhuského dohovoru „Každá Strana umožní včasnú účasťverejnosti v čase, keď sú ešte otvorené všetky možnosti a účasť verejnosti sa môže uskutočniť efektívne.“; podľa čl.6 ods.5 Aarhuského dohovoru „Každá Strana, ak je to primerané, podnecuje potenciálnych žiadateľov, aby zistili zainteresovanú verejnosť, vstúpili s ňou do diskusie a ešte pred požiadaním
o povolenie jej poskytli informáciu o cieľoch ich žiadosti.“. Je právom každého sa zaujímať o životné prostredie a je právom každého intervenovať vprospech jeho zlepšovania a ochrany.

Bez zmien vo vnímaní spoločnosti, štátu, samospráv a investorov sa nikam nepohneme; staré modely fungovania musia nahradiť moderné a zákonom predpokladané. Ide o praktickú aplikáciu quintuple helix modelu (
<https://en.wikipedia.org/wiki/Quadruple_and_quintuple_innovation_helix_fram ework>
https://en.wikipedia.org/wiki/Quadruple_and_quintuple_innovation_helix_frame work), ktorý je základným kameňom zelenej agendy EÚ ako jej základná „kompetenčná“ metodika. Schématicky jeho fungovanie opisujú nasledovnédiagramy: prvý z hľadiska „kompetenčného“, druhý z hľadiska funkčného vymedzenia (ten uvádzame až v ďalšom bode vyjadrenia):

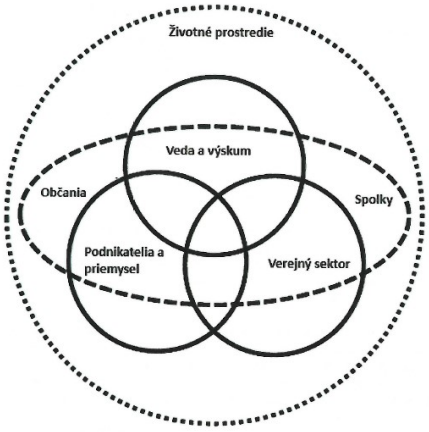

V centre – spoločnom prieniku sa stretávajú snahy a úsilie vlády a mestských administratív (government), podnikateľov a investorov (Industry) ako aj odbornej verejnosti a vzdelávacích inštitúcií, vedeckých inštitúcií (Academy) a občianskeho sektora (Civil Society). Všetci pôsobia v životnom prostredí (Environment), ktoré sa už nevníma len ako prírodné prostredie (čoje prekonaný koncept) ale aj ak ako sociálne prostredie, ekonomické prostredie, politické a spoločenské prostredie, kultúrne prostredie a ich súhra.

V procesnom znázornení ide o nikdy sa nekončiacu špirálu vzájomného ovplyvňovania sa uvedených aktérov spolupôsobiacich tak, aby sa „človekstaral o vlastnú krajinu resp. mesto/dedinu“:

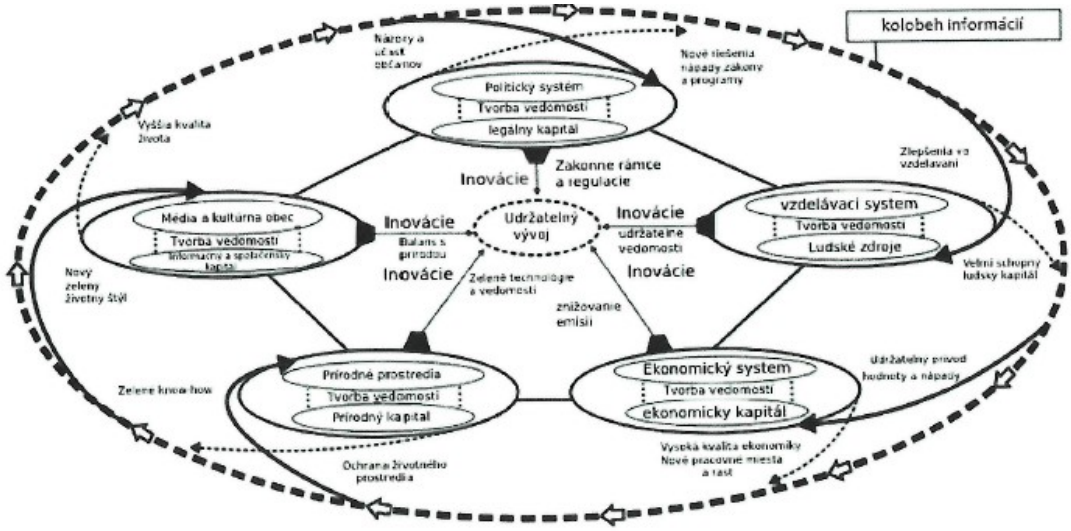

Ak sa budeme všetci správať, ako sme naznačili vyššie, vytvoríme podmienky k udržateľnému rozvoju nielen v územnom či ekologickom slova zmysle ale aj vekonomickom, sociálnom a hospodárskom slova zmysle. Nie je to prejavom autokratickej snahy ZDS a jeho predsedu vnútiť svoj pohľad na svet, je to snahou o implementáciou oficiálneho modelu fungovania Európskej únie, ktorý sa uplatňuje ako metodika napríklad pri každom vyhodnocovaní projektov financovaných z prostriedkov EÚ.

Akým spôsobom navrhovateľ spolupracuje s obcou a jej obyvateľmi pri realizácii práva na udržateľný socio-hospodársky rozvoj a súčasne pri realizácii práva na priaznivé životné prostredie – ktoré ako investor spoluvytvára? Akým spôsobom vytvára priestor pre verejnosť vo všeobecnosti, akým spôsobom vytvára priestor pre obyvateľov obce a akým spôsobom vytvára priestor pre verejnosť z procesu EIA? Akým spôsobom navrhovateľ prispieva k zelenej transformácii hospodárstva a celej spoločnosti založenej na inováciách a vzťahu ku krajine ako predpokladá Európska zelená dohoda (<https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal _sk> https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_ sk)? Žiadame, aby primerané prvky zelenej transformácie boli uvedené v podmienkach rozhodnutia.

<u>Vyjadrenie navrhovateľa:</u>
Zariadenia na zber a zhodnocovanie odpadu prispievajú k zelenej transformácii hospodárstva a spoločnosti tým, že podporujú udržateľné a inovatívne prístupy, ktoré sú v súlade s cieľmi Európskej zelenej dohody. Medzi také patrí napríklad znižovanie uhlíkovej stopy a podpora cirkulárnej ekonomiky - zariadenia znižujú množstvo odpadu, ktorý končí na skládkach, a maximalizujú opätovné využitie materiálov, ako sú železné a neželezné kovy. To nielen šetrí prírodné zdroje, ale aj znižuje emisie spojené s ťažbou a výrobou nových surovín. Podpora cirkulárnej ekonomiky vedie k udržateľnému hospodárskemu rastu.

3) Podľa analýzy MŽP SR, Inštitútu environmentálnej politiky „Vedúci! Obce horia!“ (<https://minzp.sk/iep/publikacie/ekonomicke-analyzy/veduci-horia-obce.html> https://minzp.sk/iep/publikacie/ekonomicke-analyzy/veduci-horia-obce.html) sa lokalita Žabí Majer nachádza v 9. stupni ohrozenia horúčavami, 9. stupni ohrozenia suchom a 3. stupni ohrozenia povodňami.

Uvedené prejavy sú prejavmi a dôsledkami klimatickej krízy; úrad preto musítieto riadne vyhodnotiť a navrhnúť pri tom vhodné adaptačné a mitigačné opatrenie. Pri vyhodnocovaní vplyvov klimatickej krízy a návrhu adaptačnýchi mitigačných opatrení je potrebné vychádzať z Adaptačnej stratégie SR, kraja ako aj dotknutej obce/mesta. ZDS ďalej v texte uvádza opatrenia, ktorésa stali na Slovensku príkladmi dobrej praxe.

Klimatickú krízu neustále podceňujeme; krátkodobé (politické) záujmy vďakapopulistickým politikám často „víťazia“ nad dlhodobými stratégiami (prírodné) zlepšenia globálnych klimatických podmienok smerom k udržateľnej adaptácii (<https://shorturl.at/hjlr4> https://shorturl.at/hjlr4). Pre plné pochopenie problému ako aj ďalšie odborné poznatky na túto tému a jej vzťah k hospodárstvu a zvyšovaniu životnej úrovne je možné sa dozvedieť v odbornejštúdii OECD ohľadne klimatických zmien a analýzy bodov z ktorých niet návratu: https://read.oecd.org/10.1787/abc5a69e-en.

Aké adaptačné a aké mitigačné opatrenia vo vzťahu ku klimatickej kríze navrhovateľ implementuje v projekte? Akým spôsobom sa budú účinne znižovaťvplyvy klimatickej krízy?

Vyjadrenie navrhovateľa:

Zmena navrhovanej činnosť nebude negatívnym spôsobom ovplyvňovať jestvujúce tepelné charakteristiky daného územia. Všetky vplyvy zmeny navrhovanej činnosti, boli v súlade s princípmi posudzovania vplyvov na životné prostredie podrobne diskutované v príslušných kapitolách textu Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti.

Rozšírenie zberu o odpad zo železných a neželezných kovov a rozšírenie zhodnocovania stavebných odpadov znižujú vplyvy klimatickej krízy tým, že recykláciou týchto materiálov sa znižuje potreba ťažby nových surovín, čím dochádza ku šetreniu energie a znižovaní emisií skleníkových plynov. Týmto sa obmedzuje aj množstvo odpadu ukladaného na skládky, čo pomáha predchádzať znečisťovaniu prostredia. Využívanie zhodnotených stavebných odpadov je efektívnym spôsobom, ako minimalizovať environmentálnu stopu a podporiť cirkulárnu ekonomiku.

4) Európska komisia implementuje balíček energetických reforiempopularizovaných pod názvom „Fit for 55“ (<https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/> https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. Žiadame navrhovateľa,aby uviedol opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k tejto snahe v rámci svojho zámeru. Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (<https://euobserver.com/climate/152419> https://euobserver.com/climate/152419).

Akým spôsobom projekt prispieva k napĺňaniu európskej politiky Fit for 55?

Vyjadrenie navrhovateľa:

Zariadenia na zber a zhodnocovanie odpadov priamo svojou činnosťou prispievajú k naplneniu politiky Fit for 55 tým, že pomáhajú znižovať emisie skleníkových plynov a šetriť energiu (čo je v súlade s cieľom EÚ znížiť emisie o 55 % do roku 2030). Opätovným využívaním materiálov zo stavebných odpadov sa obmedzuje potreba ťažby a spracovania nových surovín, ktoré sú energeticky náročné a produkujú veľké množstvo emisií. Týmto spôsobom sa znižuje spotreba energie v priemysle a obmedzuje sa uhlíková stopa.

Zmena navrhovanej činnosti tiež prispieva k rozvoju cirkulárnej ekonomiky, ktorá je práve jedným z kľúčových cieľov politiky Fit for 55. Tento prístup znižuje závislosť na dovoze surovín, podporuje udržateľné hospodárstvo a zlepšuje energetickú efektivitu. Implementáciou obdobných technológií sa priamo prispieva k plneniu klimatických a energetických cieľov EÚ.

5) Energetická efektivita, je komplexná téma, ktorá má na jednej strane zabezpečiť znižovanie uhlíkovej stopy budov a na strane druhej pomôcťvlastníkom a prevádzkovateľom budov znižovať náklady na pich prevádzku.

Približne <https://ec.europa.eu/info/news/focus-energy-efficiency-buildings-2020-feb-1 7_en> tri štvrtiny budov v Európe nie sú energeticky efektívne. Budovy v EÚ spotrebujú asi 40 percent energie a vyprodukujú 36 percent emisií skleníkových plynov. Zvýšenie ich energetickej efektívnosti by

prinieslo úspory aj pomohlo zabrzdiť klimatické zmeny. Roku 2030 by mali všetky novopostavené budovy produkovať nulové emisie; pričom do tejto kategórie spadajú aj rekonštrukcie budov. Pri rekonštrukciách je dôraz na kvalitu ahĺbkové systémové rekonštrukcie.

Obnova budov je jedným z pilierov slovenského Plánu obnovy a odolnosti, ktorý ma zabezpečiť zotavenie slovenskej ekonomiky z pandémie COVID-19 azároveň ho nasmerovať k uhlíkovej neutralite. Preukázanie splnenia tejto požiadavky je teda vo verejnom záujme ako aj v záujme zabezpečenia konkurencieschopnosti Slovenska a jeho hospodárstva prostredníctvom znižovania prevádzkových nákladov spojených s budovami.

Viacej informácií ako aj informácie o pripravovanej energetickej smernici: <https://euractiv.sk/section/klima/news/nova-smernica-urci-povinne-energetic ke-standardy-aj-pre-existujuce-budovy/> https://euractiv.sk/section/klima/news/nova-smernica-urci-povinne-energeticke-standardy-aj-pre-existujuce-budovy/. V dôsledku požiadavky na udržateľnosťklimatickej infraštruktúry je pri financovaní z európskych zdrojov potrebné
už dnes preukázať splnenie budúcich požiadavok, aj keď dnes ešte nie jelegislatívne podchytené.

Akým spôsobom zabezpečuje zámer energetickú efektivitu budov ale aj použitých technológií?

* Zabudované emisie sú nepriamym vplyvov stavby spôsobenej výrobou stavebných materiálov.

Emisie z vykurovania a chladenia budú klesať s nástupom energeticky úsporných budov a nižšou spotrebou fosílnych palív. Pri ďalšom ozeleňovaní stavebného sektora treba znížiť emisie, ktoré vznikajú pri výrobe stavebnéhomateriálu, pri stavbe budovy a jej demolácii. Sektor budov je v Európskej únii zodpovedný za 36 percent emisií skleníkových plynov.

Doposiaľ sme sa z hľadiska energetickej a emisnej náročnosti zaoberali predovšetkým emisiami pri prevádzke budovy, teda tými, ktoré vznikajú pri vykurovaní a chladení. V minulosti, keď sa nestavali energeticky vysoko efektívne budovy, tvorila fáza prevádzky viac ako 90 percent emisií celého životného cyklu budovy. Keďže európske budovy budú v dôsledku klimatickýchpolitík čoraz energeticky účinnejšie a poháňané obnoviteľnými zdrojmi energie, do centra pozornosti sa čoraz viac dostávajú takzvané zabudované emisie. Tie vznikajú pri výrobe stavebných materiálov, pri výstavbe budovy, demolácii a odstránení stavby.

Na vstupoch (výroba stavebných materiálov) ide o nepriamy vplyv na inom mieste, ktorý môže byť predmetom posudzovania iných zámerov (napr. cementáreň a fabrika na výrobu stavebných dielov) a treba uvažovať s tým,aby sa bilancia nezapočítavala dva krát. Na výstupoch je to priamy vplyv v podobe tvorby stavebných odpadov, ktoré je však možné ďalej spracúvať.

Z uvedeného dôvodu žiadame o vyhodnotenie vplyvov celého životného cyklu zámeru a to najmä nepriamych vplyvov pri výrobe stavebných materiálov a priamych vplyvov v dôsledku demolície či dekonštrukcie stavieb či iných častí projektu.

<u>Vyjadrenie navrhovateľa:</u>
Hodnotenie energetickej efektivity budov je objektívne vzhľadom na predmet zmeny navrhovanej činnosti nerelevantné. Energetická efektivita technológie je relevantná len v prípade stacionárneho drviaceho zariadenia a je reprezentovaná spotrebou paliva pri výkone činnosti tohto zariadenia. Ide o typizovaný dieselový agregát spaľujúci ako palivo motorovú naftu (štandardné palivo podliehajúce prísnym normám), ktorý má energetickú tepelnú účinnosť, ktorá je zodpovedajúca súčasnému stavu poznania a vývoja tejto technológie.
Pre proces zhodnocovania ostatných odpadov nie sú určené emisné limity, v takýchto prípadoch je potrebné dodržiavať ŠPECIFICKÉ POŽIADAVKY A PODMIENKY NA VYKONÁVANIE VYBRANÝCH OSOBITNÝCH ČINNOSTÍ - Drvenie stavebných odpadov, odpadov z demolácií

a materiálov používaných v stavebníctve vrátane drvenia kameniva, nerastov a hornín uvedené v prílohe č. 8 k vyhláške č.248/2023 Z. z. časť 2 (bližšie špecifikované v Oznámení o zmene navrhovanej činnosti, str. 18).
Tak ako je uvedené v príslušnom Oznámení o zmene navrhovanej činnosti, pre proces zhodnocovania ostatných stavebných odpadov mechanickým spracovaním na produkty sekundárne využiteľné v stavebníctve alebo cestnom staviteľstve nie sú určené špecifické emisné limity. Celková úroveň emisií zo zariadení na spracovanie ostatných (predovšetkým stavebných) odpadov bude závisieť na množstve spracovaného odpadu a podmienkach technologického procesu. Emisné limity nie je možné v danom prípade zhodnocovania odpadov na triediacom zariadení uplatniť vzhľadom na otvorený terén a spracovanie zariadeniami bez organizovaného odvodu odpadových plynov (s výnimkou výfukových exhalátov, ktoré však podliehajú príslušnej emisnej norme EURO).
Predloženie projektu dekonštrukcie nie je povinným a ani štandardným krokom v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie. Uvedenú požiadavku preto hodnotíme ako neopodstatnenú.

6) Žiadame vyhodnotiť zámer z hľadiska rôznych environmentálnychpohľadov, ktoré sme zverejnili tu: <https://enviroportal.org/portfolio-items/vseobecne-pripomienky-zds/>
https://enviroportal.org/portfolio-items/vseobecne-pripomienky-zds/.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Vyhodnotenie podmienok a pripomienok ZDS z uvedenej stránky je k dispozícii v nasledujúcej Tabuľke 1. Potrebné je však podotknúť, že podľa nášho názoru by príslušný orgán na takto definované podmienky nemal prihliadať a to z dôvodu, že sám autor pripomienky uvádza vo webovskej adrese, na ktorú sa odkazuje, že ide o „všeobecné pripomienky ZDS“. Majoritná časť týchto bodov obsiahnutých na tomto webovskom odkaze nie je adresných priamo pre navrhovanú činnosť, navyše autor tieto pripomienky používa paušálne pre všetky procesy EIA, do ktorých sa ako dotknutá verejnosť zapája.

Tabuľka 1: Vyhodnotenie podmienok a pripomienok ZDS uvedených na stránke: https://enviroportal.org/portfolio-items/vseobecne-pripomienky-zds/

č.	Znenie opatrení a pripomienok	Vyjadrenie navrhovateľa
1	Podrobne rozpracovať a vyhodnotiť v textovej aj grafickej časti dopravné napojenie, ako aj celkovú organizáciu dopravy v území súvisiacom s navrhovanou činnosťou v súlade s príslušnými normami STN a Technickými podmienkami TP 09/2008 , TP 10/2008. Žiadame vyhodnotiť dopravno – kapacitné posúdenie v súlade s príslušnými normami STN a metodikami (STN 73 6102, STN 73 6101, Technické podmienky TP 10/2010 , Metodika dopravno-kapacitného posudzovania vplyvov veľkých investičných projektov) pre existujúce križovatky ovplyvnené zvýšenou dopravou navrhovanej stavby a zohľadniť širšie vzťahy vychádzajúce z vývoja dopravnej situácie v dotknutom území, z jej súčasného stavu a aj z koncepčných materiálov mesta zaoberajúcich sa vývojom dopravy v budúcnosti (20 rokov od uvedenia stavby do prevádzky). Žiadame tak preukázať, že nie je potreba realizovať vynútené investície a zároveň, že nedochádza k nadmernému zaťaženiu územia v dôsledku dynamickej dopravy.	**Súčasné dopravné napojenie v predmetnom území zostane nezmenené, zmena navrhovanej činnosti na toto nemá žiadny vplyv a preto uvedenú pripomienku hodnotíme ako irelevantnú. V rámci posudzovania vplyvov na životné prostredie navyše nie je relevantné hodnotiť zariadenia, infraštruktúru a systémy technologického vybavenia pozemných komunikácii (TP 09/2008), resp. inteligentné dopravné systémy a dopravné technologické zariadenia**

č.	Znenie opatrení a pripomienok	Vyjadrenie navrhovateľa
		(TP 10/2008).
2	Overiť výpočet potrebného počtu parkovacích miest v súlade s aktuálnym znením príslušnej normy STN 73 6110. Žiadame tak preukázať, že nie je potreba realizovať vynútené investície a zároveň, že nedochádza k nadmernému zaťaženiu územia v dôsledku statickej dopravy.	**Zmena navrhovanej činnosti nemá vplyv na parkovacie stojiská. Uvedenú požiadavku preto hodnotíme ako irelevantnú.**
3	Overiť obsluhu územia verejnou hromadnou dopravou; žiadame, aby príslušná zastávka hromadnej dopravy bola maximálne v 5-minútovej pešej dostupnosti a preukázať tak znižovanie zaťaženia územia dopravou vytvorením predpokladov na využívanie hromadnej dopravy.	**Vzhľadom na charakter zmeny navrhovanej činnosti nie je táto pripomienka relevantná.**
4	Vyhodnotiť dostatočnosť opatrení v zmysle spracovaného dokumentu ochrany prírody podľa §3 ods.3 až ods.5 zákona OPK č.543/2002 Z.z.	**Z povahy predmetu zmeny navrhovanej činnosti spracovanie dokumentu ochrany prírody nepovažujeme za potrebné.**
5	Vyhodnotiť súlad výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti s ochranou zelene v súlade s normou STN 83 7010 Ochrana prírody, STN 83 7015 Práca s pôdou, STN 83 7016 Rastliny a ich výsadba a STN 83 7017 Trávniky a ich zakladanie tak, aby sa preukázala ochrana krajinných zložiek v zmysle zákona OPK č.543/2002 Z.z.; preukázať ochranu existujúcej zelene, a to počas výstavby a aj prevádzky stavby.	**Realizácia zmeny navrhovanej činnosti si nevyžiada odstránenie náletovej dreviny a výrub drevných porastov. Realizácia činnosti, ktorá je zmenou už vykonávanej činnosti v dotknutom území má administratívny charakter a preto nebude mať na uvedené žiadny vplyv.**
6	Vizualizácia klimatických zmien na Slovensku v čiarovom kóde: vedci analyzovali dáta za roky 1908 až 2018 a výsledky spracovali do tohto grafu; každý pásik predstavuje jeden rok a jeho farba a intenzita udáva charakter tohto roka. Modrý znamená ochladenie a červený znamená oteplenie od dlhodobého priemeru; výraznosť farby zase naznačuje veľkosť tejto odchýlky. (viac info: https://showyourstripes.info/) Z odborného výskumu think-thanku OBC TransEuropa vyplynulo, že Na Slovensku bola priemerná ročná teplota v období od 2009 do 2018 o 2,51 stupňa Celzia vyššia ako v roku 1960. Z grafického znázornenia je vidno, že práve Slovensko je regiónom, ktoré sa v rámci Európy otepľuje najviac a teda je aj najviac postihnuté dôsledkami klimatickej krízy. Think-thank OBC TransEuropa vyvracia argument, že otepľovanie sa týka predovšetkým miest, nakoľko otepľovanie je rovnako rýchle v mestách ako na vidieku. Slovensko je typické svojimi lesmi; avšak ani ich existencia nedokáže kompenzovať klimatické zmeny. Zdá sa, že vplyv je presne opačný, že klimatické zmeny ohrozujú lesy oveľa viacej ako sme si doteraz pripúšťali a celospoločenské snahy o ochrany lesov majú ďalekosiahlejšie súvislosti ako sa doteraz predpokladalo a pripúšťalo. Otepľovanie v Európe od roku 1960. Červenou farbou sú znázornené oblasti, kde sa oteplilo najviac, zelenou najmenej [European Data Journalism]: Z uvedeného zároveň vyplýva, že aplikácia mitigačných a adaptačných opatrení je záležitosťou týkajúca sa skutočne	**Zmena navrhovanej činnosti nebude negatívnym spôsobom ovplyvňovať jestvujúce tepelné charakteristiky daného územia. Všetky vplyvy zmeny navrhovanej činnosti, vrátane vplyvov na vodné pomery, boli v súlade s princípmi posudzovania vplyvov na životné prostredie podrobne diskutované v príslušných kapitolách textu zmeny navrhovanej činnosti.** **Záujmom navrhovateľa je dosahovanie súladu so všetkými relevantnými národnými a nadnárodnými koncepciami zabezpečujúcimi vysokú ochranu zložiek životného prostredia, vrátane prijatých stratégii na**

č.	Znenie opatrení a pripomienok	Vyjadrenie navrhovateľa
	všetkých a je potrebné, aby každý jeden zámer obsahoval výrazné adaptačné a mitigačné opatrenia. Je potrebné tak urobiť aj vo vzťahu záväzkov Slovenska zabezpečiť uhlíkovú neutralitu do roku 2050, čo je aktivita, s ktorou treba začať ihneď. Žiadame preto vyhodnotiť umiestnenie zámeru z hľadiska tepelnej mapy spracovanej satelitným snímkovaním (infračervené snímkovanie voľne k dispozícii zo satelitu LANDSAT-8: https://www.usgs.gov/centers/eros/science/usgs-eros-archive-landsat-archives-landsat-8-oli-operational-land-imager-and?qt-science_center_objects=0#qt-science_center_objects) a porovnať s mapou vodných útvarov (https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/wise-wfd-spatial-1), mapami sucha (http://www.shmu.sk/sk/?page=2166) ako aj s mapami zrážok a teploty vzduchu (http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=klimat_mesacnemapy); na základe ich vyhodnotenia navrhnúť vhodné adaptačné a mitigačné opatrenia podľa strategického dokumentu Slovenskej republiky „Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy“ schválený uznesením vlády SR č. 148/2014 do nasledujúcich stupňov projektovej dokumentácie projektu.	**ochranu klímy. Práve z uvedeného dôvodu navrhovateľ pristupuje k zmene navrhovanej činnosti, s cieľom dosahovať vysokú ochranu všetkých zložiek životného prostredia k čomu boli v oznámení o zmene navrhnuté príslušné opatrenia.**
7	Dôsledne rešpektovať a postupovať podľa Rámcovej smernice o vode č. 2000/60/ES; najmä vyhodnotiť vplyv na životné prostredie a jeho zložky podľa článku 4.7 Rámcovej smernice o vode, ktorá je transponovaná do národnej legislatívy a jej slovenská transpozícia je právne záväzná (http://www.minzp.sk/oblasti/voda/implementacia-smernic-eu/). Za týmto účelom žiadame vyhodnotiť primárne posúdenie vplyvov na vody príslušnými metodikami CIS pre aplikáciu Rámcovej smernice o vode č. 2000/60/ES (http://ec.europa.eu/environment/water/water-framework/facts_figures/guidance_docs_en.htm) a tak preukázať, že v dôsledku realizácie zámeru nemôže byť zhoršená kvalita vôd a vodných útvarov; rovnako žiadame preukázať, že realizáciou zámeru sa nenaruší prirodzení vodná bilancia ani prirodzené odtokové pomery v území.	**Vplyvy na povrchové a podzemné vody boli podrobne diskutované v rámci zmeny navrhovanej činnosti. Činnosť nie je v rozpore so smernicou EU o vodách.** **Ku narušeniu prirodzenej vodnej bilancie a prirodzených odtokových pomerov v území dôjsť nemôže.** **V rámci ďalšej fázy projektu budú striktne dodržané príslušné legislatívne predpisy a technické normy, ktoré zabezpečia vysokú ochranu kvality vôd v dôsledku realizácie zmeny navrhovanej činnosti v riešenom území.**
8	Dokumentáciu pre primárne posúdenie vplyvov na vody podľa §16a Vodného zákona v ďalšej projekčnej fáze žiadame spracovať metodikou (odkaz)	**Vzhľadom na skutočnosť, že zmena navrhovanej činnosti nevyžaduje ďalší povoľovací proces v zmysle stavebného zákona, resp. má len administratívny charakter, je táto požiadavka nerelevantná.**
9	Definovať najbližšiu existujúci obytnú, event. inú zástavbu s	**V rámci predloženého**

č.	Znenie opatrení a pripomienok	Vyjadrenie navrhovateľa
	dlhodobým pobytom osôb v okolí navrhovanej činnosti, vo väzbe na hlukové, rozptylové vplyvy, dendrologický posudok a svetlotechnický posudok a vyhodnotiť vplyv jednotlivých emisií a imisií na tieto oblasti s dlhodobým pobytom osôb a preukázať, že nebudú vystavený nadmernému zaťaženiu. Žiadame Výškovo aj funkčne zosúladiť s okolitou najbližšou zástavbou.	**oznámenia bola uvedená odstupová vzdialenosť od najbližších sídelných objektov a táto bola vyhodnotená ako vyhovujúca.** **Pre účely zmeny navrhovanej činnosti nie je, vzhľadom na jej predmet a parametre, relevantné vypracovávať rozptylovú štúdiu.** **Záujmy zdravia obyvateľstva v súvislosti s realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sú hájené príslušným orgánom (Úrad verejného zdravotníctva).** **Vzhľadom na predmet zmeny navrhovanej činnosti považujeme vypracovanie dendrologického a svetlotechnického posudku za irelevantné. V rámci doplnenia zisťovacieho konania bola na základe požiadavky RÚVZ vypracovaná akustická štúdia, ktorá je prílohou tohto vyjadrenia.**
10	Vyhodnotiť a analyzovať čistotu ovzdušia a vplyv zámeru na neho; v tejto súvislosti osobitne analyzovať vplyv pevných častíc PM 10, PM 2,5. Vplyv PM10 častíc na ľudské zdravie je pritom už dlhodobo považované za jedno z najpodstatnejších kritérií a parametrov emisných štúdií s vplyvom napríklad na alergické ochorenia, ktoré majú v súčasnosti stúpajúcu tendenciu. Okrem vyššej úmrtnosti zlá kvalita ovzdušia spôsobuje aj pokles našej schopnosti sústrediť sa, pracovať či častejšie absencie v práci a škole. Zvýšeným koncentráciám drobných prachových častíc PM2,5 je na Slovensku vystavená pätina obyvateľov, čo je omnoho viac ako 13-percentný priemer v Európe. Problém máme aj s prízemným ozónom. Výsledkom je minimálne 3800 predčasných úmrtí, strata produktivity a HDP. Zámer sa musí zaoberať zlepšením podmienok kvality ovzdušia.	**Vplyvy zmeny navrhovanej činnosti na ovzdušie sú v Oznámení o zmene navrhovanej činnosti jasne a zrozumiteľne opísané v súlade s požiadavkami zákona č. 24/2006 Z.z.** **Máme za to, že vzhľadom na dobre známy charakter navrhovanej činnosti, ktorý v súvislosti so vznikom PM častíc možno spájať primárne s prevádzkou stacionárneho drviča, toto zariadenie neovplyvňuje okolité prostredie nadmernými prachovými emisiami. Maximálne hodnoty sa z hľadiska rozptylu vyskytujú prakticky vždy v tesnej blízkosti týchto zariadení.**

č.	Znenie opatrení a pripomienok	Vyjadrenie navrhovateľa
		Pri situáciách ako je napr. obdobie sucha v letných mesiacoch možno zariadenie vybaviť skrápacím systémom, ktorý efektívne redukuje emisie PM častíc.
11	Overiť statiku stavby nezávislým oponentským posudkom a preukázať, že statika nie je v dôsledku podhodnotenia nebezpečná resp. v dôsledku nadmerného naddimenzovania príliš nezaťažuje územia a zložky životného prostredia.	**Vzhľadom k tomu, že v rámci zmeny navrhovanej činnosti nedochádza ku výstavbe nijakých objektov, považujeme požiadavku za irelevantnú.**
12	Variantné riešenie okrem nulového variantu ešte aspoň v dvoch alternatívnych variantoch, tak aby sa naplnil účel zákona podľa §2 písm. c zákona EIA č.24/2006 Z.z. „objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti vrátane ich variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom“.	**Uvedenú pripomienku považujeme za neopodstatnenú, z dôvodu, že predmetom zisťovacieho konania je oznámenie o zmene nie zámer (aj v prípade zámeru sa už variantné riešenie vypracovávať nemusí, viď §22 ods. 1 zákona 24/2006 Z. z.).**
13	Vyhodnotiť zámer vo vzťahu s geológiou a hydrogeológiou v dotknutom území. Požadujeme spracovať aktuálny geologický a hydrogeologický prieskum a spracovaním analýzy reálnych vplyvov a uvedené zistenia použiť ako podklad pre spracovanie analýzy vplyvov navrhovaného posudzovaného zámeru v oblasti geológie a hydrogeológie.	**Zmena navrhovanej činnosti bola v predloženom Oznámení vyhodnotená vo vzťahu s geológiou a hydrogeológiou na základe dostatočných a aktuálnych informácií v primeranom rozsahu. Vzhľadom na charakter a rozsah zmeny navrhovanej činnosti máme za to, že spracovanie geologického a hydrogeologického prieskumu je neopodstatnené.**
14	Žiadame doložiť hydraulický výpočet prietokových množstiev ORL, dažďovej a odpadovej kanalizácie a ostatných vodných stavieb a tak preukázať, že nedôjde k preťaženiu kanalizačnej siete a teda k zvýšeniu rizika záplav ako aj to, že kanalizácia bude účinná a spĺňať parametre podľa zákona o kanalizáciách č.442/2002 Z.z.	**Vo vzťahu k predmetu zmeny navrhovanej činnosti ide o nerelevantnú požiadavku.**
15	Skontrolovať hydraulický výpočet prietokových množstiev vodných stavieb majúci charakter dynamického výpočtu konštrukcie vodných stavieb, ktorý má vplyv napr. na určenie správneho profilu vodných stavieb (nielen veľkosť, ale aj tvar napríklad potrubí), pričom vypočítava priebeh prietoku vôd vo vodných stavbách počas relevantného času. Z environmentálneho hľadiska má tento výpočet vplyv na nasledovné:	**Uvedená požiadavka nie je relevantná vo vzťahu k zmene navrhovanej činnosti, nakoľko jej predmetom nie je žiadna vodná stavba.**

č.	Znenie opatrení a pripomienok	Vyjadrenie navrhovateľa
	• preukázanie, že stavba je správnym spôsobom pripojená a zásobovaná vodou • preukázanie, že stavba je napojená na funkčnú a ekologickú kanalizáciu splaškových vôd • zabezpečene plynulého odtoku dažďových vôd v čase a prevencia náporových či povodňových vĺn s prípadným použitím vhodného technického riešenia tzv. odtokových brzd • zabezpečenie primeranej hydraulickej sily v ORL a tak overenie jej účinnosti v celom priebehu času • prípadné prehodnotenie veľkosti vodných stavieb (napr. veľkosť potrubia a retenčnej nádrže), kde sa dá dosiahnuť ich objemové zníženie a tak aj menší nápor na záber pôdy či menšie nároky na vstupoch do výroby týchto vodných stavieb.	
16	Spracovať výpočet energetickej efektivity v zmysle vyhlášok č.35/2020 Z.z., č.324/2016 Z.z. a 364/2012 Z.z., ktorým sa vykonávajú zákony o energetickej hospodárnosti a certifikácii budov č.318/2019 Z.z., 300/2012 Z.z. a č.555/2005 Z.z. Súčasťou DSP majú byť nasledovné výpočty ako súčasť projektového energetického hodnotenia podľa §45 ods.2 písm.c Stavebného zákona: • tepelnotechnický návrh a posúdenie stavebných konštrukcií budovy (základné údaje, posúdenie t tepelnotechnických vlastností a hodnotenie podľa EN STN) • energetické posúdenie technického systému budovy a stanovenie potreby tepla a energie pre jednotlivé odberné miesta a energetické nosiče • posúdenie globálneho ukazovateľa výpočtom potreby dodanej energie, primárnej energie a emisií CO_2. • minimálnych tepelnoizolačných vlastností výpočtom (max. hodnota U) • určenie minimálnej teploty vnútorného povrchu • vypočítanie priemernej výmeny vzduchu	**Energetická efektivita nepatrí do kompetencií posudzovacieho orgánu EIA, ale stavebného úradu. Požiadavka je nad rámec zákona a nezadáva dôvod na pokračovanie v posudzovaní zmeny navrhovanej činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z.. Uvedená požiadavka je navyše vo vzťahu k predmetu zmeny navrhovanej činnosti nerelevantná.**
17	Overiť návrh činnosti s územným plánom za predpokladu maximálnych intenzít predpokladaných činností aj v okolitom území. V tomto duchu následne preveriť aj všetky predchádzajúce body nášho vyjadrenia. Pri posudzovaní hodnotení súladu s územným plánom je dôležité zohľadňovať nielen stanovené regulatívy, ktoré sa týkajú technických riešení, ale rovnako aj ďalšie atribúty sociálnej a občianskej vybavenosti a charakteru územia a navrhovaného zámeru a to z hľadiska kumulácie a súbežného pôsobenia. Žiadame tak preukázať, že nedôjde k nadmernému zaťaženiu územia v rozpore s územným plánom.	**Zmena navrhovanej činnosti je v súlade s využívaním danej lokality v zmysle územného plánu mesta Bratislava. Pri spracovaní územného plánu sa berie do úvahy komplexné využitie územia a vzájomné vplyvy uvažovaných činností k ich vzájomnom kontexte, preto za predpokladu súladu zmeny navrhovanej činnosti s územným plánom nie je potrebné prehodnocovať samotný územný plán vo vzťahu k ďalším atribútom.**
18	Preukázať spôsob plnenia povinností vyplývajúce zo zákona o	**Zmena navrhovanej**

č.	Znenie opatrení a pripomienok	Vyjadrenie navrhovateľa
	odpadoch č.79/2015 Z.z. a uviesť navrhované opatrenia Programu odpadového hospodárstva SR (https://www.enviroportal.sk/podnikatel/odpad/povinnosti-podnikatela). Žiadame zapracovať záväzné opatrenia Programu odpadového hospodárstva SR (http://www.minzp.sk/files/sekcia-enviromentalneho-hodnotenia-riadenia/odpady-a-obaly/registre-a-zoznamy/poh-sr-2016-2020_vestnik.pdf) do zámeru a v ňom navrhovaných opatrení a preukázať tak plnenie záväzných zákonných povinností na úseku odpadového hospodárstva.	**činnosti je v súlade s ustanoveniami zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch ako v etape realizácie, tak aj budúcej prevádzky.**
19	Preukázať dôsledne ochranu poľnohospodárskej pôdy v zmysle zákona o ochrane poľnohospodárskej pôdy č.220/2004 Z.z. Žiadame overiť bonitu zaberaných poľnohospodárskych pôd a predložiť odôvodnenie nevyhnutnosti takéhoto záberu. Žiadame overiť, že predložený zámer nie je situovaný na ornej pôde najvyššej kvality príslušného katastrálneho územia.	**Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k porušeniu relevantných ustanovení zákona č. 220/2004 Z. z.. Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k žiadnemu novému záberu pôdy, nakoľko je lokalizovaná v jestvujúcom areáli zberného dvora.**
20	Priemerný Slovák potrebuje pre svoj život 536 metrov štvorcových zemského povrchu;priemerný Brit 430, Fín až 2 459 metrov štvorcových (Eurostat za rok 2015, Land footprint, údaje nezahŕňajú poľnohospodárstvo). Človek postupne premieňa povrch, prispôsobuje ho svojim potrebám. Inštitút Alternatives Economiques s využitím údajov Eurostatu vypočítal, že rozloha týchto umelých, človekom pretvorených oblastí, v rokoch 2009-2015 narástla v každej krajine Európskej únie – napriek hospodárskej kríze a v mnohých prípadoch (Grécko, Maďarsko, Estónsko) aj napriek poklesu obyvateľov. Štatistika zahŕňa len človekom významne pretvorené oblasti, ako mestá, komunikácie, športoviská či zalievané záhrady. Človek však využíva aj ďalšie oblasti pre získavanie zdrojov: na poľnohospodársku výrobu, priemysel a pod. Na Slovensku bol tento nárast druhý najväčší v EÚ – rozloha človekom pretvorených oblastí sa medzi 2009 – 2014 zvýšila o 14,9 percenta. Je možné preto dôvodne sa domnievať o neplnení povinnosti podľa §11 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. nezaťažovať územie nad únosnú mieru. Žiadame preto preukázať na úrovni obce/mesta, okresu, regiónu a štátu, že nie je možné projekt zrealizovať bez ďalšieho záberu prírodných plôch napríklad revitalizáciou a obnovou nevyužívaných priemyselných areálov, brownfieldov a podobne.	**Uvedenú pripomienku považujeme za nerelevantnú, nakoľko realizácia zmeny je lokalizovaná v jestvujúcom areáli zberného dvora.**
Žiadame, aby navrhovateľ obnovil prirodzenú biodiverzitu dotknutého územia, čo najviac obnovil prirodzené funkcie narušeného ekosystému, čo najviac ochránil životné prostredie a kompenzoval tak ekologickú ujmu v dôsledku navrhovaného zámeru nasledovnými opatreniami.		
1	Navrhnúť opatrenia zlepšujúce kvalitu ovzdušia a znižujúce koncentráciu pevných častíc PM10, PM2,5 ako aj koncentráciu benzénu, NO2 a CO; v tomto smere počas prevádzky vykonávať efektívne monitorovanie a v navrhnutých opatreniach robiť korekcie na základe aktuálnych	**Vplyvy zmeny navrhovanej činnosti a opatrenia na ich minimalizáciu sú v Oznámení o zmene navrhovanej činnosti jasne**

č.	Znenie opatrení a pripomienok	Vyjadrenie navrhovateľa
	výsledkov monitoringu ovzdušia. Žiadame konkretizovať tieto zlepšujúce opatrenia.	**a zrozumiteľne opísané v súlade s požiadavkami zákona č. 24/2006 Z.z.**
2	Žiadame používať v maximálnej možnej miere materiály zo zhodnocovaných odpadov; žiadame uviesť aké recykláty a ako sa v zámere použijú. Požadujeme používanie recyklátov najmenej v rozsahu stavebných inertných odpadov do základov a terénnych úprav stavby; zmesy recyklátov živičných materiálov zmiešaných s recyklovanými plastami; plastové recykláty napr. na retenčnú dlažbu alebo tepelnú či zvukovú izoláciu.	**Zmena navrhovanej činnosti umožní efektívnejšie rozšírenie činnosti zberu odpadov kategórie „O“ o činnosť zberu železných a neželezných kovov. Uvedenú požiadavku preto týmto považujeme za splnenú.**
3	Žiadame, aby parkovacie miesta boli riešené formou podzemných garáží pod objektami stavieb a povrch územia upravený ako lokálny parčík, maximálne pripúšťame využitie striech parkovacích domov ako zatrávnených ihrísk či outdoorových cvičísk. V prípade nevyhnutnosti povrchovým státí ako aj na ploché strechy a iné spevnené vodorovné plochy požadujeme použitie drenážnej dlažby , ktoré zabezpečia minimálne 80% podiel priesakovej plochy preukázateľne zadržania minimálne 8 l vody/m2 po dobu prvých 15 min. dažďa a znížia tepelné napätie v danom území (www.samospravydomov.org/files/retencna_dlazba.pdf). Na všetkých plochách na teréne realizovať výsadbu vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státia.	**Vo vzťahu k zmene navrhovanej činnosti, považujeme danú pripomienku za nerelevantnú.**
4	Projektant projektovú dokumentáciu pre územné a stavebné povolenie spracuje tak, aby spĺňala metodiku Európskej komisie PRÍRUČKA NA PODPORU VÝBERU, PROJEKTOVANIA A REALIZOVANIA RETENČNÝCH OPATRENÍ PRE PRÍRODNÉ VODY V EURÓPE (http://nwrm.eu/guide-sk/files/assets/basic-html/index.html#2). Nakladanie s vodami, zabezpečenie správneho vodného režimu ako aj vysporiadanie a s klimatickými zmenami je komplexná a systematická činnosť; v zmysle §3 ods. 4 až 5 zákona OPK č.543/2002 Z.z. sú právnické osoby povinné zapracovávať opatrenia v oblasti životného prostredia už do projektovej dokumentácie. Spôsob ako sa daná problematika vyrieši je na rozhodnuté navrhovateľa, musí však spĺňať isté kvalitatívne aj technické parametre, viac k tejto téme napr.: http://www.uzemneplany.sk/zakon/nakladanie-s-vodami-z-povrchoveho-odtoku-v-mestach. Vo všeobecnosti požadujeme realizáciu tzv. dažďových záhrad.	**Vo vzťahu k predmetu zmeny navrhovanej činnosti považujeme uvedenú požiadavku za nerelevantnú.**
5	Požadujeme, aby sa zámer prispôsobil okolitej vegetácii a environmentálnej diverzite; a to najmä vhodnými vegetačnými úpravami nezastavaných plôch, správnym nakladaním s vodami na základe výpočtov podľa Vodného zákona, realizáciou zelenej infrašturktúry podľa §48 zákona OPK č.543/2002 Z.z. Táto zelená infraštruktúra by mala mať formu lokálneho parčíka, ktorý bude vhodne začlenený do okolitého územia a podľa prevádzkových možnosti voľne prístupný zo všetkých smerov; okrem environmentálnych funkcií bude plniť aj účel pre oddych zamestnancov a návštevníkov areálu;	**Vo vzťahu k predmetu zmeny navrhovanej činnosti považujeme uvedenú požiadavku za nerelevantnú.**

č.	Znenie opatrení a pripomienok	Vyjadrenie navrhovateľa
	súčasťou parčíka je aj líniová obvodová izolačná zeleň. Z hľadiska stavebného zákona sa jedná o stavebný objekt sadových a parkových úprav, ktorý vhodne začleňuje zámer do biodiverzity okolitého územia. Sadové a parkové úpravy realizovať minimálne v rozsahu podľa príručky Štandardy minimálnej vybavenosti obcí (https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/vystavba-5/uzemne-planovanie/metodicke-usmernenia-oznamenia-stanoviska-pokyny/standardy-minimalnej-vybavenosti-obci-pdf-1-95-mb) a podľa tejto metodiky spracovať dokumentáciu pre územné aj stavebné konanie.	
6	Na horizontálne plochy (najmä strechy) žiadame aplikáciu zelených strešných krytín, ktoré plnia funkciu extenzívnej vegetačnej strechy.	**Uvedenú požiadavku hodnotíme ako nerelevantnú vo vzťahu k zmene navrhovanej činnosti.**
7	Na vertikálne plochy (napr. steny) žiadame aplikáciu zelených stien (napr. brečtany vhodné na takúto aplikáciu) za účelom lepšieho zasadenia stavby do biodiverzity prostredia.	**Uvedenú požiadavku hodnotíme ako nerelevantnú vo vzťahu k zmene navrhovanej činnosti.**
8	Na povrchy cestných komunikácií požadujeme použitie vodopriepustných asfaltov a betónov s prímesov recyklovaných plastov.	**S cestnými komunikáciami sa v rámci zmeny navrhovanej činnosti neuvažuje a preto túto požiadavku hodnotíme ako nerelevantnú.**
9	Žiadame vyriešiť a zabezpečiť separovaný zber odpadu; v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber: komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou, kovov označeného červenou farbou, papiera označeného modrou farbou, skla označeného zelenou farbou, plastov označeného žltou farbou a bio-odpadu označeného hnedého farbou Preukázať prijatie opatrení garantujúcich zlepšenie reálnej recyklácie smerujúcej k „zero waste“ konceptu; tieto opatrenia žiadame špecifikovať a počas prevádzky monitorovať a zlepšovať.	**Zmena navrhovanej činnosti predstavuje doplnenie už zabehnutej prevádzky na zber a zhodnocovanie odpadu, ktorá plne rešpektuje VZN dotknutej obce.**
10	Žiadame vypracovať projekt dekonštrukcie projektu po jeho dožití a preukázať možnosť zhodnotenie a recyklácie jeho jednotlivých súčastí.	**Predloženie projektu dekonštrukcie nie je povinným a ani štandardným krokom v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA). Uvedenú požiadavku preto hodnotíme ako neopodstatnenú.**
11	V Bratislave žiadame zachovať územnú rezervu pre budúce metro/nadradený systém hromadnej dopravy	**Vzhľadom na charakter zmeny navrhovanej činnosti hodnotíme požiadavku ako irelevantnú.**

č.	Znenie opatrení a pripomienok	Vyjadrenie navrhovateľa
Žiadame, aby navrhovateľ prispel k socio-ekonomickému rozvoju dotknutej obce realizáciou nasledovných opatrení:		
1	Navrhovateľ vysadí v dotknutej obci/meste vzrastlé dreviny a to na verejných priestranstvách v obývaných častiach mesta/obce po dohode s orgánom ochrany prírody v zmysle Dokumentu starostlivosti o dreviny.	**Uvedené nemá charakter pripomienky k obsahu Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti. Navrhovanou zmenou nedôjde k žiadnemu výrobu alebo záberu lesného pozemku a preto uvedenú požiadavku hodnotíme ako nerelevantnú vo vzťahu k predmetu zmeny navrhovanej činnosti.**
2	Žiadame, aby súčasťou stavby a architektonického stvárnenie verejných priestorov v podobe fasády,, exteriérov a spoločných interiérových prvkov bolo aj nehnuteľné umelecké dielo neoddeliteľné od samotnej stavby (socha, plastika, reliéf, fontána a pod.). Týmto sa dosiahne budovanie sociálneho, kultúrneho a ekonomického kapitálu nielen pre danú lokalitu a mesto, ale hlavne zhodnotenie investície ekonomicky aj marketingovo.	**Z technického hľadiska nie je reálne, aby bolo súčasťou prevádzky umelecké dielo. Predmetom zmeny činnosti nie je žiadna stavba. Uvedenú požiadavku preto hodnotíme ako nerelevantnú.**
3	Vytvoriť podmienky pre kompostovanie rozložiteľného odpadu a vybudovať domácu kompostáreň slúžiacu pre potreby zužitkovania rozložiteľného odpadu vznikajúceho pri prevádzke zámeru.	**Uvedená požiadavka je vo vzťahu ku charakteru zmeny navrhovanej činnosti neopodstatnená.**

Žiadame však navrhovateľa, aby všeobecne zrozumiteľným spôsobom v doplňujúcej informácii uviedol, ktoré hlavné environmentálne vplyvy identifikoval, aké environmentálne ciele sledoval pri ich riešení sledoval a ako ich navrhuje dosahovať a akými opatreniami zmierňuje svoj zásah do životného prostredia; taktiež aby uviedol všetky argumenty, prečo si považuje svoj projekt za environmentálne prípustný a celospoločensky prospešný.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Všetky environmentálne vplyvy, v súčasnosti známe, sú obsiahnuté v predmetnom Oznámení o zmene navrhovanej činnosti. Uvedenú požiadavku hodnotíme ako neopodstatnenú, nakoľko navrhovateľ splnil všetky zákonom ustanovené kritéria na formálnu a obsahovú stránku Oznámenia o zmene.

7) Glasgowská konferencia a odborný panel konštatoval, že dynamikaklimatickej krízy sa od Parížskej konferencie ešte zhoršila (zrejme hystériou navyšovania zaťaženia životného prostredia, kým to ešte nie je zakázané). Preto je nevyhnutné okamžite prijať účinné opatrenia na zabezpečenie dosiahnutia cieľov COP26 (<https://e.dennikn.sk/2608713/je-cas-na-nudzovy-rezim-co-sa-stalo-na-klimati ckej-konferencii-v-glasgowe-a-co-to-znamena-pre-slovensko/> https://e.dennikn.sk/2608713/je-cas-na-nudzovy-rezim-co-sa-stalo-na-klimatic kej-konferencii-v-glasgowe-a-co-to-znamena-pre-slovensko/); žiadame uviesť avyhodnotiť účinnosť prijatých opatrení na dosiahnutie týchto cieľov.

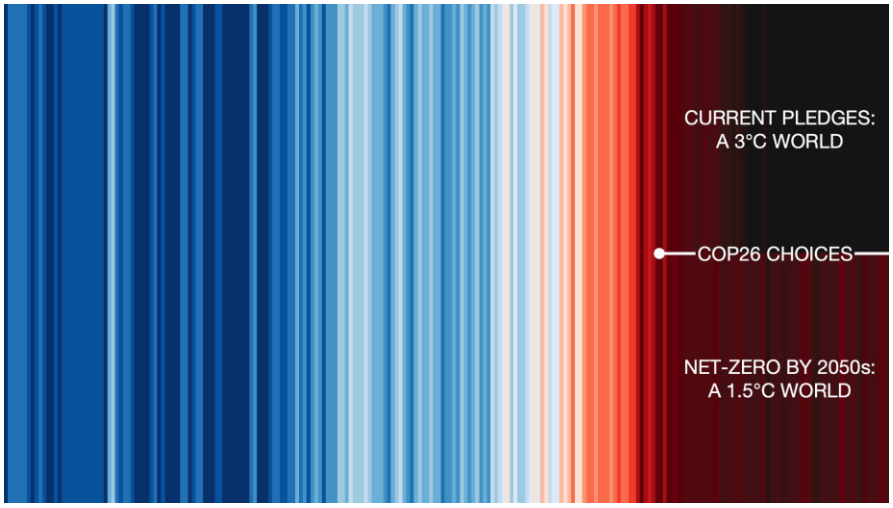

Vyjadrenie navrhovateľa:

Zariadenie na zhodnocovanie a zber odpadu priamo prispieva k cieľom COP26 prostredníctvom efektívnej recyklácie materiálov, čím znižuje emisie CO_2 a potrebu ťažby nových surovín. Súlad s legislatívou potvrdzuje dodržiavanie najlepších environmentálnych praktík a podporuje cirkulárnu ekonomiku a udržateľnosť.

8) Osobitne žiadame vyhodnotiť vplyvy na nadradenú infraštruktúru (vodovod, kanalizácia, dopravná sieť); za týmto účelom požiadať mesto/obec oinformáciu o pláne a časovom rámci ich rozvoja. V tomto kontexte je potrebné spracovať a analyzovať krajinotvorný koncept zasadený do územnoplánovacej dokumentácie (mapových podkladov), z ktorých by bolo zrejmé ako priestorovévedenie a napojenie (ako aj ďalšie priestorové a funkčné súvislosti), na ktoré by sa dali aplikovať kapacitné ukazovatele ako aj ďalšie ukazovatele podľa osobitných právnych predpisov vyhodnocujúcich prahové hodnoty miery zaťaženia daného územia predmetnou ľudskou činnosťou. Je potrebné spracovať a analyzovať dopravno-kapacitné vyhodnotenie širších dopravných súvislostí; rovnako ako vyhodnotenie kapacitných možností ďalšej technickej infraštruktúry.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Zmena navrhovanej činnosti je v súlade s využívaním danej lokality v zmysle územného plánu obce čo bolo v Oznámení jasne deklarované. Pri spracovaní územného plánu sa berie do úvahy komplexné využitie územia a vzájomné vplyvy uvažovaných činností k ich vzájomnom kontexte, preto za predpokladu súladu zmeny navrhovanej činnosti s územným plánom nie je potrebné prehodnocovať samotný územný plán vo vzťahu k ďalším atribútom.

V štádiu posudzovania vplyvov na životné prostredie nie je možné požadovať spracovanie krajinotvorného konceptu, ktorý by odzrkadľoval priestorové a funkčné súvislosti okolitého územia.

Oblasť nadradenej infraštruktúry nijakým spôsobom nespadá do kontextu posudzovania vplyvov na životné prostredie EIA a takéto hodnotenie je vysoko nad rámec možností procesu EIA.

Rovnako dopravno-kapacitné posúdenie je neopodstatnené, nakoľko takéto posúdenie je zamerané na hodnotenie iných ukazovateľov, než sú podstatné pre proces EIA, napr. únosnosť dopravnej cesty, jej zaťaženie, prejazdnosť križovatiek a pod., čo nie sú environmentálne ukazovatele (typickými ukazovateľmi, ktoré sú pre proces EIA z pohľadu dopravy relevantné je hluk a emisie z vozidiel, čo bolo v oznámení o zmene dôkladne diskutované) z čoho je zrejmé, že takáto požiadavka je nerelevantná.

9) Žiadame vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu vôd podľa čl.4 Smernice o vodách č.2000/60/ES a to aj spôsobom predpokladaným v §16 vodného zákona a nariadením č.269/2010 Z.z.

Žiadame vyhodnotiť odborným posudkom (§16a ods.3 vodného zákona) alebo znaleckým posudkom (§17 ods.7zákona o znalcoch).

Pri tomto vyhodnotení žiadame vyhodnotiť, akým spôsobom sa prispeje kplneniu celkových cieľov Smernice o vodách za región a celé Slovensko.

Žiadame v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pretento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu vôd; bude úlohou projektanta navrhnúť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti bolo vyhodnotené vo vzťahu k vodným pomerom na základe dostatočných a aktuálnych informácií v primeranom rozsahu. V rámci ďalšej fázy budú striktne dodržané príslušné legislatívne predpisy a technické normy, ktoré zabezpečia vysokú ochranu kvality vôd v dôsledku realizácie zmeny navrhovanej činnosti v riešenom území. Požiadavka na vyhodnotenie odborným posudkom podľa §16a ods.3 vodného zákona je zo strany ZDS neadekvátna, nakoľko k takejto žiadosti o vydanie záväzného stanoviska je nevyhnutné predložiť projektovú dokumentáciu činnosti (pozri §16a ods. 2 vodného zákona), ktorá z objektívnych dôvodov nie je v štádiu EIA k dispozícii a navyše v tomto konkrétnom prípade si činnosť nevyžiada následný povoľovací proces podľa stavebného zákona, keďže predmetnom zmeny činnosti nie je žiadna stavba.

10) Žiadame vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu ovzdušia podľa §5 až §7 zákona o ovzduší a §27 zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z. v spojení s regulačnými ustanoveniami vyhlášky o verejnom zdraví č.549/2007 Z.z. . Žiadame vyhodnotiť odborným posudkom emisno-imisného posudku (§19 zákona o ovzduší) a akustického posudku (§6 vyhlášky č.549/2007 Z.z.) alebo znaleckým posudkom v príslušnom odbore (§17 ods.7 zákona o znalcoch). Tieto posudky navrhnú aj prahové hodnoty na dosiahnutie dobrého stavu ovzdušia pre daný projekt.

Na Slovensku ani jedno mesto nespĺňa limity a regulácie Svetovejzdravotníckej organizácie (<https://primar.sme.sk/c/22885029/slovensko-ovzdusie-znecistenie-normy-zdrav ie.html> https://primar.sme.sk/c/22885029/slovensko-ovzdusie-znecistenie-normy-zdravi e.html) a aj najmenej znečistené mestá (napr. Bratislava a Senica) prekračujú normu 2 až 3 násobne. Nadmerné znečistenie znižuje kvalitu životaa ohrozuje predčasnými smrťami významnú časť obyvateľstva.

Žiadame v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pretento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu ovzdušia; bude úlohou projektanta navrhnúť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil a zdroje znečistenia ovzdušia kumulatívne tieto hodnoty neprekročili.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Vplyvy zmeny navrhovanej činnosti sú v Oznámení o zmene navrhovanej činnosti jasne a zrozumiteľne opísané v kap. „Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí" v súlade s požiadavkami zákona č. 24/2006 Z.z.

Pri prevádzke bude prevádzkovateľ rešpektovať právne predpisy na úseku ochrany ovzdušia, konkrétne zákon č. 146/2023 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacie vyhlášky. Prevádzka zberu odpadov nie je zdrojom znečisťovania ovzdušia, okrem súvisiacej nákladnej dopravy, opísanej v príslušnom oznámení. V procese zberu a manipulácie s odpadom nevznikajú žiadne bodové ani plošné emisie, uvažovať možno len o potenciálnych fugitívnych emisiách. Z uvedeného dôvodu je v oblasti emisií hlavným predmetom Oznámenia stacionárne zariadenie na zhodnocovanie ostatných stavebných odpadov, pre ktoré sa v príslušnom oznámení plánuje s navýšením kapacity. V prípade prevádzky stacionárneho zariadenia na zhodnocovanie

ostatných stavebných odpadov má takáto činnosť charakter zodpovedajúci tzv. *osobitnej činnosti* podľa prílohy č. 1, III. časti vyhlášky č. 248/2023 Z. z. Všetky charakteristiky a náležitosti v spojitosti s kategorizáciou sú opísané v príslušnom Oznámení na strane 15.
Pre proces zhodnocovania ostatných stavebných odpadov mechanickým spracovaním na produkty sekundárne využiteľné v stavebníctve alebo cestnom staviteľstve nie sú určené špecifické emisné limity.
Ako je uvedené v Oznámení, na základe charakteru procesu sa predpokladá zmena množstva emisií oproti súčasnému stavu vzhľadom na navýšenie množstva spracovaných odpadov stacionárnym zariadením na zhodnocovanie stavebných odpadov. Dominantou znečisťujúcou látkou z pohľadu emisií sú emisie z dopravy (spaliny z dieselových motorov) a emisie z triediča odpadu (prevažne fugitívne emisie TZL). Rozdiel v súčasných úrovniach a predpokladaných nových úrovniach spôsobených nárastom nebude signifikantne negatívne vplývať na kvalitu ovzdušia za predpokladu využívania dopravných prostriedkov vo vyhovujúcom technickom stave a prijatia opatrení na zamedzenie šírenia prašnosti z procesu drvenia odpadov (napr. ich skrápanie/zvlhčovanie v období sucha). Umiestnenie zmeny navrhovanej činnosti je pri tom z hľadiska lokalizácie najbližších citlivých receptorov vyhovujúce. Požiadavka na vypracovanie emisno-imisného posudku je preto neopodstatnená.
Požiadavka ZDS „*určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pre tento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu ovzdušia*“ je zmätočná a nie je jasné čoho sa vlastne týka, tzn. či vôd alebo ovzdušia a preto ju považujeme za nerelevantnú.
Požiadavku na vypracovanie akustickej štúdie vzniesol RÚVZ v Bratislave a táto je prílohou tohto vyjadrenia.

11) Žiadame vyhodnotiť súlad s limitmi akustického zaťaženia v denných aj nočných hodinách podľa zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z. v zmyslejeho vykonávacej vyhlášky č.549/2007 Z.z. v aktuálnom znení.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Požiadavku na vypracovanie akustickej štúdie vzniesol aj RÚVZ v Bratislave a táto je prílohou tohto vyjadrenia.

12) Žiadame vyhodnotiť vplyvy prípadných zdrojov elektromagnetickéhožiarenia podľa §28 zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z. ako aj vyhodnotiť vplyvy optického žiarenia podľa §29 zákona o verejnom zdravíč.355/2007 Z.z.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Uvedená požiadavka je vo vzťahu k predmetu zmeny navrhovanej činnosti irelevantná. V rámci zmeny navrhovanej činnosti sa nebudú inštalovať zdroje elektromagnetického žiarenia s výnimkou bežných zdrojov ako napr. pracovné a bezpečnostné osvetlenie.

13) Žiadame vyriešiť a zabezpečiť odpadové hospodárstvo v súlade so zákonom o odpadoch a uviesť akým spôsobom je zabezpečená zodpovednosťpôvodcu odpadu.
Vyjadrenie navrhovateľa:
Zmena navrhovanej činnosti sa týka jestvujúcej zabehnutej prevádzky, ktorá má riešené odpadové hospodárstvo a uvedené sa týmto nezmení.

14) Žiadame v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber: komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou • kovov označeného červenou farbou • papiera označeného modrou farbou • skla označeného zelenou farbou • plastov označeného žltou farbou • bio-odpadu označeného hnedého farbou

Vyjadrenie navrhovateľa:

Navrhovateľ má už v súčasnosti vyriešené a zabezpečené odpadové hospodárstvo v zmysle ustanovení zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch, ako aj príslušných vyhlášok k uvedenému zákonu, nakoľko zmena sa realizuje v jestvujúcej prevádzke.

Návrhy zmierňujúcich, kompenzačných opatrení a návrh adaptačných a mitigačných opatrení na zmiernenie prejavov klimatickej krízy

15) Mapa regionálnej kvality zónuje Slovensko do niekoľkých triedenvironmentálnej kvality:

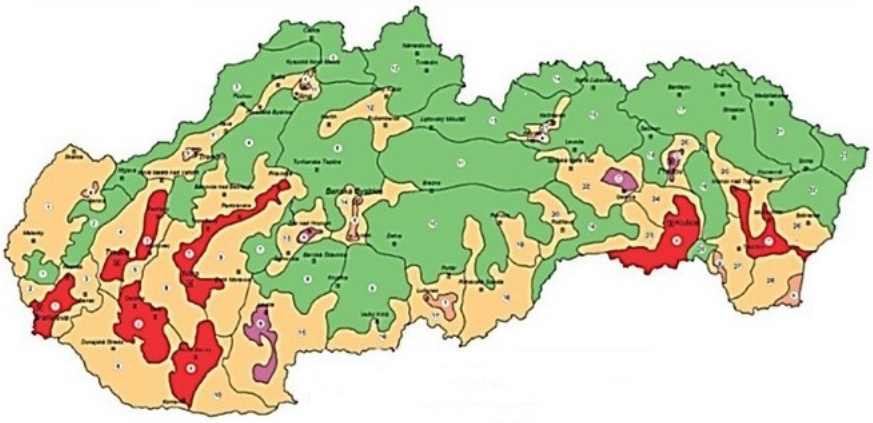

Zelené zóny predstavujú nenarušenie životné prostredie, žlté zóny predstavujú územie s mierne narušeným prostredím (prevažne poľnohospodárstvom), tmavopieskové predstavujú narušené územia, fialovéznačne narušené prostredie a červené zóny predstavujú silno narušené prostredie.

Rozsah, kvalita a kombinácie zmierňujúcich a eliminačných opatrení je nutnévoliť aj v závislosti od typu narušenej kvality tak, aby sa naštartovala prirodzená obnova biodiverzity.

Žiadame, aby minimálne 30% rozlohy dotknutej plochy bolo určené na environmentálne opatrenia na nezastavaných ani inak nepostihnutých plochách.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Uvedená požiadavka je nerelevantná z dôvodu, že realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nebudú vybudované žiadne nové spevnené plochy ani stavebné objekty (zmena je lokalizovaná v areáli jestvujúceho a prevádzkovaného zberného dvora).

16) Podľa §17 ods.1 zákona o životnom prostredí (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-17.odsek-1> https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-17.odsek-1) má navrhovateľ povinnosť priamo pri zdroji aplikovať zmierňujúce a kompenzačné opatrenia. Žiadame, aby tieto boli jednoznačne v rozhodnutí identifikované a určené ako záväzné podmienky rozhodnutia zo zisťovacieho konania podľa §29 ods.13 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-29.odsek-13> https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf

-29.odsek-13).

Žiadame úrad, aby ako podmienky rozhodnutia uložil aj podmienku realizácie prvkov modrozelenej infraštruktúry (dažďové záhrady, zelené alebo biosolárne strechy, zelené fasády, retenčné alebo poloretenčné parkoviská, zelené
rigoly, izolačná zelená stena a podobne); treba sa však riadiť zásadamisprávnej aplikačnej praxe (
<https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_jirivit ek.pdf>
https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_jirivite k.pdf):

Zakladanie mestských parkov a výsadba stromov; treba sa všakriadiť zásadami správnej aplikačnej praxe (
<https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_davidho ra.pdf>
https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_davidhor a.pdf)

Rašeliniská

<https://dennikn.sk/2932824/na-orave-sa-zachovalo-vzacne-raselinisko-vacsinu
-takych-sme-znicili-teraz-mohli-zadrziavat-vodu-v-krajine-reportaz/?cst=0cb0
b542e91df114274334bba6364213c6bdd3a7>
https://dennikn.sk/2932824/na-orave-sa-zachovalo-vzacne-raselinisko-vacsinu- takych-sme-znicili-teraz-mohli-zadrziavat-vodu-v-krajine-reportaz/

Dažďové záhrady

Dažďové záhrady zadržiavajú vodu, čím pomáhajú udržiavať vodu v krajine ateda je to prevencia pred suchom, zachovávajú prirodzenú vodnú bilanciu a súčasne sú protipovodňovým opatrením a to nehovoríme o estetickej funkcionalite a ekostyabilizačnej úlohe.

Biosolárne strechy tvorené kombináciou vegetačnej strechy afotovoltiky

Zelené strechy sú efektívnou strešnou krytinou s výbornými izolačnými vlastnosťami, čím prirodzene prispievajú k zabezpečeniu optimálnych vnútorných podmienok bez energetických dotácií; fotovoltická elektráreň navyše znižuje energetickú závislosť a prispieva k pozitívnej energetickej bilancii. Vďaka vegetačnému povrchu sa súčasne územie nestáva tepelnýmostrovom, s dažďovými vodami sa prirodzene nakladá.

alebo alternatívne tvorenej umelým mokraďovým biotopom:
Zelené fasády

Zelené fasády sú prirodzenou tepelnou izoláciou a tienidlom pred prehrievaním budov, čím prispievajú k tepelnej pohode v interiéri a tak aj znižujú potrebu na tepelnú reguláciu vnútorného prostredia, čím prispievajúk znižovaniu energetickej potreby. Prispievajú k odstraňovaniu tepelných ostrovov v území.

Zelené parkoviská

Zelené strechy parkovísk a iných vodorovných stavieb a spevnených plôch zabezpečujú bezpečné nakladanie s dažďovými vodami z povrchového odtokuprirodzenou plošnou infiltráciou do podložia, čím prispievajú k zachovaniu vody v území, zachovaniu prirodzenej vodnej bilancie ako aj predchádzajú prehrievaniu územia a vzniku tepelných ostrovov; sú prirodzeným a efektívnym
protipovodňovým opatrením. V prípade nevhodných hydrogeologických podmienok ich varianta zabezpečuje lepšie nakladanie s vodami v „reťazci“ opatrení.

Realizácia výsadby vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1
ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státia; myslí sa tým nielen početale aj umiestnenie, aby svojou korunou tieto 4 parkovacie státia tienili.

Koreňovú sústavu pri tom je potrebné zakladať tzv. švédskym systémo:

alebo ako alternatívu použiť systém tzv. stromových buniek:

Parkovacie státia samotné prekryť popínavými rastlinami nanosných konštrukciách z oceľových laniek.

Návrhy vo veci samej a všeobecné ustanovenia

Vzhľadom na uvedené, požadujeme ďalšie posudzovanie zámeru.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Uvedená časť stanoviska je adresovaná príslušnému orgánu procesu EIA, ktorého konanie hodnotiť navrhovateľovi riešeného oznámenia o zmene neprináleží. Apelujeme však na skutočnosť, že majoritná väčšina uvedených návrhov opatrení nie je adresná a vykonateľná pre predmet zmeny navrhovanej činnosti.

Žiadame vyššie uvedené informácie o životnom prostredí a vplyvoch zámeru na životné prostredvyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestych hlavných faktorov posudzovania environmentálnychvplyvov: • klíma, • biodiverzita, • voda, • vzduch, • energie a • územná stabilita biodiverzity; v každom z týchto faktorov žiadame zvoliť relevantné merateľné ukazovatele, ktoré budú následne vyhodnotené aj z hľadiska mieryzaťaženia životného prostredia v dotknutom území v zmysle §12 zákona o životnom prostredí porovnaním predpokladaných a prahových hodnôt relevantných ukazovateľov regulovaných osobitnými právnymi predpismi.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Uvedená časť stanoviska je adresovaná príslušnému orgánu procesu EIA, ktorého konanie hodnotiť navrhovateľovi riešeného oznámenia o zmene neprináleží.
Konštatujeme však, že Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti spĺňa požadovanú štruktúru v zmysle požiadaviek zákona č. 24/2006 Z. z.. Všetky požadované aspekty boli v rámci oznámenia vyhodnotené v primeranej a zaužívanej forme, na základe ktorej je možné vyhodnotiť vplyv navrhovanej činnosti na ľudské zdravie a životné prostredie.

Za účelom zabezpečenia efektivity posúdenia vplyvov zámeru na životné prostredie, žiadame konzultovať projekt s verejnosťou. Konzultáciu je možné vykonať úradne ako ústne pojednávanie alebo mimoúradne pracovným stretnutím, kedy závery posielame okresnému úradu vo forme stručnej zápisnice; žiadame však, aby verejnosti bolo dopredu jasne objasnené akým spôsobom konzultácia prebehne. Konzultáciu chceme priamo s navrhovateľom a nie jeho právnym zástupcom v konaní pred úradom. Konzultáciu so ZDS mimo úradným spôsobom jemožné rezervovať tu:
<https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk>
https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Uvedené nemá charakter pripomienky k obsahu Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti a preto túto časť stanoviska ZDS považujeme za nerelevantnú a požiadavku na vykonanie konzultácii za nedôvodnú. ZDS má možnosť komunikovať v listinnej podobe tak ako ostatní účastníci konania. Verejnosť má možnosť aktívne sa zapájať do procesu EIA zaslaním stanoviska v zisťovacom konaní a následne sa môže vyjadriť k podkladom pred vydaním rozhodnutia zo zisťovacieho konania.

Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí. • S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotnýmvydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme. • Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej

správy slovensko.sk; listiny v papierovej forme nezasielať. • Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk.
Zásady Integrity konania ZDS:
<https://enviroportal.org/portfolio-items/zasady-integrity-konania-zds/>
https://enviroportal.org/portfolio-items/zasady-integrity-konania-zds/
Environmentálne princípy činnosti ZDS:
<https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-principy-cinnosti- zds/>
https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-principy-cinnosti-z ds/

Vyjadrenie navrhovateľa:
Uvedená časť stanoviska ZDS je adresovaná k rozhodnutiu z procesu zisťovacieho konania, ktoré navrhovateľovi neprináleží komentovať.

ZDS je inštitúciou, ktorá zasvätila svoju činnosť dôslednej ochrane životného prostredia a jeho neustáleho zlepšovania. Snaží sa o faktické
zlepšovanie životného prostredia komunikáciou a osvetou medzi všetkými, kto do neho zasahuje ale zasadzuje sa aj o právnu ochranu životného prostredia účasťou v povoľovacích konaniach pričom v tejto oblasti predseda ZDS študujeprávo a súčasne vykonáva aplikovaný výskum (
<https://opac.crzp.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=FD287398550734C849BF16BBBA89>
https://opac.crzp.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=FD287398550734C849BF16BBBA89).
ZDS sa snaží, aby úrady rozhodovali tak, že ďalší socio-ekonomický rozvoj je v symbióze s rozvojom a ochranou životného prostredia, čím sa snaží o Zelenútransformáciu Slovenska ako súčasti európskej Zelenej transformácie (
<https://ec.europa.eu/reform-support/what-we-do/green-transition_sk> https://ec.europa.eu/reform-support/what-we-do/green-transition_sk) a to výlučne prostredníctvom budovania materiálneho právneho štátu v tejto oblasti. ZDS je bez politickej afiliácie a nemá žiadnu politickú agendu. ZDS má za to, že životné prostredie patrí všetkým a záujem na jeho zlepšovaní sinikto nemôže privlastňovať a to ani biznisovo ale ani politicky. Životné prostredie patrí všetkým ľuďom bez rozdielu a záujem na jeho zlepšovaní jeprávom a zodpovednosťou každého a všetkých.

Informácia: Dávame do pozornosti blog predsedu ZDS
<https://dennikn.sk/autor/marcelslavik/?ref=in> https://dennikn.sk/autor/marcelslavik/?ref=in, v ktorom sa vyjadruje kaktuálnym spoločenským otázkam a činnosti ZDS.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Navrhovateľ berie uvedené na vedomie. Uvedený text má informatívny charakter a nepojednáva k predmetu Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti.

Vyjadrenie k stanovisku Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave, Ružinovská 4813/8, 820 09 Bratislava, č. RÚVZBA/OHŽPaZ/13761/28796/2024 zo dňa 1.10.2024

Po preštudovaní zverejneného oznámenia o zmene navrhovanej činnosti „Zariadenie na zber a zariadenie na zhodnocovanie odpadov, Žabí Majer — rozšírenie činnosti“ (ďalej len „oznámenie“) tunajší úrad požaduje, aby navrhovateľ v rámci doplňujúcich informácií k predmetnému oznámeniu, resp. v rámci posudzovania zmeny navrhovanej činnosti predložil na posúdenie akustickú štúdiu vypracovanú odborne spôsobilou osobou, v ktorej bude posúdený vplyv samotnej prevádzky na súvisiace chránené prostredie ako aj kumulatívny nárast hluku z dopravy na tranzitných komunikáciách (po realizácii zmeny navrhovanej činnosti) v súvisiacom chránenom území. V prípade prekročenia limitov stanovených vo vyhláške MZ SR. č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov je potrebné navrhnúť účinné protihlukové opatrenia na elimináciu nadmerného hluku spôsobeného zmenou navrhovanej činnosti vo vzťahu k okolitému chránenému prostrediu.

Bez doplnenia vyššie uvedených náležitostí nie je možné zhodnotiť vplyv zmeny navrhovanej činnosti na životné podmienky a zdravie obyvateľov v dotknutom chránenom prostredí podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Bratislave vzniesol požiadavku na vypracovanie akustickej štúdie. Uvedenú štúdiu vypracovanú odborne spôsobilou osobou predkladáme v prílohe tohto vyjadrenia ako nový podklad pre vydanie rozhodnutia zo zisťovacieho konania.

Vyjadrenie k stanovisku Hlavného mesta SR Bratislava, Primaciálne námestie 1, 814 99 Bratislava,
č. MAGS OEaTI 58793/2024-538567, zo dňa 2.10.2024

Pripomienka k umiestneniu navrhovanej činnosti: v oznámení je uvedené, že navrhovaná činnosť je situovaná v areáli, ktorý funguje ako existujúci zberný dvor na pozemkoch reg. C-KN parc. č. 23090/642 a 23092/577. Pri pozemku s parc, č. 23092/577 je uvedená pripomienka, citujeme: „momentálne v katastrálnej evidencii ako parcela 4558/2 (E).

V prílohe č. 2 sú zakreslené dotknuté parcely č. 23090/642 a 23092/577 (zdroj: GKÚ Bratislava, M 1:2000). Pozemok s parc. č. 23092/577 nie je v katastri nehnuteľností evidovaný. Podľa nášho odborného posúdenia a podľa predloženej prílohy č. 2 sa jedná o pozemky reg. E-KN parc. č. 4558/2, ale aj o parc. č. 4558/201, čo v predložených podkladoch nie je uvedené. V DÚR požadujeme textovú a grafickú časť zosúladiť.

<u>Vyjadrenie navrhovateľa:</u>
Parcela č. 4558/201 (E) k. ú. Rača nie je nijakým spôsobom prepojená, či už priestorovo (pozri obrázok nižšie) alebo vlastnícky so zmenou navrhovanej činnosti.

Obr. 2 Umiestnenie parcely č. 4558/201 (E) k. ú. Rača vo vzťahu k zbernému dvoru

Nie je zrejmé na základe čoho Magistrát hlavného mesta SR Bratislava usúdil, že pozemok parc.

č. 4558/201 (E) k. ú. Rača je súčasťou zmeny navrhovanej činnosti. Uvedené považujeme za subjektívny názor magistrátu, ktorý v procese zisťovacieho konania nerelevantný, nakoľko navrhovateľ jednoznačne špecifikoval rozsah dotknutých pozemkov zmenou navrhovanej činnosti.
Navrhovateľ jasne definoval všetky parcely, ktoré sú predmetom zmeny navrhovanej činnosti, pričom pri parcele 23092/577 (C) k. ú. Rača bolo v Oznámení o zmene jasne uvedené, že momentálne je v katastrálnej evidencii vedená ako parcela 4558/2 (E), a v tejto súvislosti navrhovateľ vykonáva príslušné kroky, na parcelu je vyhotovený geometrický plán, parcela bude vedená v registri C, avšak momentálne sa s týmto čaká na katastrálny úrad.

Navrhované rozšírenie činnosti je podľa nášho odborného posúdenia, ale aj podľa prílohy č. 2, 3 a 4 riešené vo funkčnej ploche: **ÚZEMIA DOBÝVACÍCH PRIESTOROV A ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA** - plochy a zariadenia odpadového hospodárstva, číslo funkcie 802, rozvojové územie, informačný kód N (rozvojová plocha je v súčasnosti neregulovateľná, vzhľadom na chýbajúce vstupy z oblasti ekológie, dopravy, vymedzenia bezpečnostných pásiem a pod.). Sú to územia slúžiace pre nakladanie s odpadmi - zber, prepravu, zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov, vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania.
Upozorňujeme, že v oznámení je na str. 64 nesprávne uvedená funkčná plocha: ÚZEMIA VÝROBY - distribučné centrá sklady, stavebníctvo, číslo funkcie 302, stabilizované územie, čo nie je správny údaj.

V DÚR požadujeme správne funkčne zadefinovať riešené územie v zmysle ÚPN hl. mesta SR Bratislava, rok 2007 v znení zmien a doplnkov (ďalej len „ÚPN).

<u>Vyjadrenie navrhovateľa:</u>
Spracovateľ oznámenie berie na vedomie a ďakuje za upozornenie na chybu v nesprávnom uvedení príslušnej funkčnej plochy. Ide o chybu v písaní textu oznámenia, ktorá však podľa nášho názoru nie je zásadná pre výsledky posúdenia prezentované v Oznámení o zmene a nie je dôvodná pre ďalšie posudzovanie podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

ÚZEMIA DOBÝVACÍCH PRIESTOROV A ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA - dobývacie plochy a plochy a zariadenia odpadového hospodárstva
PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH
Územia slúžiace pre nakladanie s odpadmi – zber, prepravu, zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania
SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH
prevládajúce
- nakladanie s odpadom
prípustné
V území je prípustné umiestňovať najmä :
- súvisiace spracovateľské prevádzky
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia
prípustné v obmedzenom rozsahu
V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä :
- zariadenia administratívy súvisiace s funkciou
- sociálne a stravovacie zariadenia pre zamestnancov
- zeleň líniovú, plošnú, krajinnú a ekostabilizačnú
neprípustné
- stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

- skládky odpadov okrem skládok inertných odpadov

Zároveň dodávame, že správne funkčné zadefinovanie riešeného územia v zmysle ÚPN hl. mesta SR Bratislava, uvedené vyššie, je v súlade s predloženým oznámením.

V oznámení sa na str.7 uvádza: „Zmena navrhovanej činnosti bude využívať existujúce dopravné napojenie do zberného dvora, ide o prístupovú komunikáciu do areálu na Staviteľskej ulici č. 9.“ Ďalej sa na str. 14 uvádza, že pre potreby oznámenia nie je nutné dopravné napojenie meniť. Upozorňujeme, že podľa prílohy č. 4 je trasovanie dopravy navrhované mimo existujúceho vstupu do jestvujúceho zberného dvora na Staviteľskej ul. č. 9 (trasovanie dopravy je navrhnuté po existujúcej komunikácii, ktorá je vybudovaná pozdĺž areálu na Staviteľskej ul. č. 9). V ďalšom stupni prípravy projektovej dokumentácie (DÚR) žiadame zosúladiť textovú a grafickú časť.

Konštatujeme, že hlavné mesto SR Bratislava ako dotknutý orgán územného plánovania podľa § 140a ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov), vyjadruje posúdenie súladu, resp. nesúladu predmetného návrhu s ÚPN vo svojom záväznom stanovisku.

V súčasnosti neevidujeme žiadosť o vydanie záväzného stanoviska k uvedenej zmene navrhovanej činnosti „Zariadenie na zber a zariadenie na zhodnocovanie odpadov, Žabí Majer - rozšírenie činnosti“.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Navrhovateľ berie na vedomie a ďakuje za upozornenie na chybne zakreslený vstup do zberného dvora. Uvedená mapová príloha č. 4 – trasovanie dopravy bola vypracovaná pre ilustračné účely a poskytla čitateľom dokumentácie EIA lepší obraz o tejto činnosti. Nejedná sa však o povinnú prílohu EIA a bola teda predložená z vlastnej iniciatívy. Máme za to, že táto grafická chyba nepredstavuje dôvod na ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti podľa zákona EIA.

Záver:
Vo vzťahu zmeny navrhovanej činnosti k ÚPN komplexný súlad, resp. nesúlad zmeny navrhovanej činnosti s ÚPN vyjadrí hlavné mesto SR Bratislava vo svojom záväznom stanovisku k investičnej činnosti.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Navrhovateľ berie na vedomie.

Z hľadiska technickej infraštruktúry je potrebné rešpektovať bezpečnostné pásmo 20 m VTL plynovodu PN 2,5 MPa a DN 150 mm, ktoré prechádza okrajom riešeného územia.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Navrhovateľ berie na vedomie uvedenú požiadavku. Ochranné pásma technickej infraštruktúry sú navrhovateľom striktne rešpektované.

Z hľadiska vplyvov na životné prostredie, vrátane kumulatívnych vplyvov, žiadame zohľadniť v ďalšom stupni projektovej dokumentácie ako aj počas prevádzky zmeny navrhovanej činnosti nasledovné pripomienky:

Vo vzťahu k nakladaniu s odpadmi žiadame doplniť okamžité maximálne množstvo skladovaných odpadov vzniknutých drvením stavebného odpadu a určiť maximálnu výšku skladovaného odpadu a materiálu v zariadení, ktorá by nemala byť vyššia ako obvodové steny úložiska.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Maximálne okamžité množstvo skladovaných odpadov vzniknutých drvením stavebného odpadu je odhadované na úrovni 15 000 t. Podotýkame, že ide o predpokladaný údaj. Maximálna výška skladovaného odpadu predstavuje cca 2,5 m.

Žiadame rešpektovať súhlasy vydané Okresným úradom Bratislava, Oddelením ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia k prevádzke zmeny navrhovanej činnosti a dodržiavať stanovené lehoty.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Uvedené bude dodržané.

S ohľadom na ochranu ovzdušia a obmedzovanie prašnosti žiadame zabezpečiť navrhnuté protiprašné opatrenia a vykonávať kontroly v období nepriaznivých meteorologických podmienok.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Navrhovateľ bude striktne rešpektovať vydané súhlasy a taktiež bude dodržiavať všetky relevantné opatrenia v oblasti ochrany ovzdušia.

Zber a zhodnocovanie odpadov žiadame vykonávať na spevnenej betónovej ploche. Pri odvádzaní vôd z povrchového odtoku a zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami žiadame dôsledne dodržiavať ustanovenia vodného zákona.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Navrhovateľ túto pripomienku rešpektuje. Požiadavky vodného zákona budú v tomto kontexte striktne dodržiavané.

Vo vzťahu k hluku žiadame rešpektovať zákon č. 355/2007 Z. z. a vyhlášku MŽ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí. Žiadame zabezpečiť, aby práce v prevádzke neprekračovali najvyššie prípustné hladiny hluku vo vonkajšom prostredí - používať iba stroje a zariadenia vhodné k danej činnosti a zabezpečiť ich pravidelnú údržbu a kontrolu a v prípade potreby realizovať vhodné protihlukové opatrenia.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Navrhovateľ si je vedomý vyplývajúcich povinností z hľadiska uvedeného zákona a vyhlášky a tieto bude striktne rešpektovať. Prílohou tohto vyjadrenia je akustická štúdia, ktorá hodnotí príspevok navrhovanej zmeny k jestvujúcej hlukovej situácii v území.

Vyjadrenie k stanovisku Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, sekcie geológie a prírodných zdrojov, Námestie Ľ. Štúra 35/1, 812 35 Bratislava, č. 64458/2024, zo dňa 2.10.2024

V kapitole 6. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí je potrebné doplniť zhodnotenie:
1. geodynamických javov (svahové pohyby, zmeny objemu a štruktúry zemín atď.). Výsledky inžinierskogeologického prieskumu sú spracované v záverečnej správe: Atlas máp stability svahov SR v M 1 : 50 000 (Šimeková, Martinčeková et. al., 2006), ktorý je prístupný na mapovom serveri Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra Bratislava, kde sú dostupné aj informácie o zmapovaných a zaregistrovaných svahových deformáciách: http:/apl.geology.sk/atlassd/ a http:/apl.geology.sk/geofond/zosuvy/,

Vyjadrenie navrhovateľa:
Podľa Mapy náchylnosti územia na svahové posuny sa územie zmeny navrhovanej činnosti nachádza v rajóne stabilných území (https://app.geology.sk/atlassd/). Rajón je charakterizovaný ako územia prevažne stabilné, resp. územia s veľmi nízkym stupňom náchylnosti ku vzniku svahových deformácií (v morfologicky priaznivých územiach s nedostatočnou preskúmanosťou sa sporadická existencia svahových deformácií ako aj lokálny vznik nových svahových deformácií menších rozmerov nedajú vylúčiť).
Na základe Atlasu svahových deformácií (https://app.geology.sk/geofond/zosuvy/) sa v území zmeny navrhovanej činnosti, ani v jej blízkosti, nenachádza nijaký typ svahovej deformácie. Najbližší aktívny zosuv je lokalizovaný približne 5,5 km od predmetného územia. Spôsobený je klimatickými faktormi a podzemnými vodami. Pre uvedenú vzdialenosť ho považujeme vo vzťahu k zmene navrhovanej činnosti za irelevantný.

2. seizmicity územia, ktorá má byť pre stavebné účely posudzovaná podľa normy STN EN 1998-1 Navrhovanie konštrukcií na seizmickú odolnosť, Časť : Všeobecné pravidlá, seizmické zaťaženia a pravidlá pre budovy, STN EN 1998-1/NA/ZI Národná príloha Zmena 1 a STN EN 1998-1/NA/ -Z2 Národná príloha Zmeny 2, v ktorej je aktualizovaná mapa seizmického ohrozenia Slovenska.Výsledná mapa je zobrazením rozloženia maximálnych hodnôt špičkových zrýchlení, predstavuje mieru ohrozenia so zohľadnením najnovšej metodiky. Posledná aktualizácia normy má označenie STNEN 1998-1/NA +ZA (73 0036) Eurokód 8. Navrhovanie konštrukcií na seizmickú odolnosť. Časť 1:Všeobecné pravidlá, seizmické zaťaženia a pravidlá pre budovy. Zmena NA+ZA,

Vyjadrenie navrhovateľa:
V danej súvislosti konštatujeme, že predmetom zmeny navrhovanej činnosti nebude budovanie žiadnych stavebných objektov, pripúšťame však relevantnosť danej požiadavky vo vzťahu k prevádzkovaniu zmeny navrhovanej činnosti, predovšetkým stacionárneho drviaceho zariadenia.
Potrebné je podotknúť, že akékoľvek šírenie obsahu technických noriem je v rozpore so zákonom a teda nie je možné bližšie sa vyjadrovať k jej obsahu (v tejto súvislosti podotýkame, že environmentálna dokumentácia EIA sa povinne zverejňuje na webovej stránke enviroportál, resp. je dostupná širokej verejnosti v mieste obvyklým spôsobom na obecnom/mestskom úrade). Na základe dôkladného preštudovania obsahu tejto normy STN EN 1998-1 a jej vyššie citovaných zmien konštatujeme:
Norma sa zaoberá navrhovaním konštrukcií na seizmickú odolnosť. EN 1998 sa používa pri navrhovaní a výstavbe pozemných a inžinierskych stavieb v seizmických oblastiach. Jej účelom je zaistiť, že v prípade zemetrasenia: sú chránené životy ľudí; poškodenia sú obmedzené; konštrukcie dôležité pre ochranu obyvateľstva zostanú funkčné. Samotná norma sa venuje detailom navrhovania stavieb tak, aby boli vyššie uvedené požiadavky splnené.
Na základe normy STN EN 1998-1/NA/Z2 je možné skonštatovať, že hodnota referenčného špičkového zrýchlenia agR je pre oblasť Bratislava-Rača 0,63 m.s^{-2}. Táto hodnota je spomedzi oblastí na Slovensku relatívne nízka. Tento fakt dokladá aj mapa oblastí seizmického ohrozenia na území Slovenska, ktorá je k dispozícii v STN EN 1998-1/NA/Z2 (z vyššie uvedené dôvodu

neoprávneného šírenia informácií obsiahnutých v technických normám však uvedenú mapu neprikladáme). Po jej preštudovaní je však zrejmé, že oblasť Bratislava-Rača nie je seizmicky významne ohrozená.

3. výskytu environmentálnych záťaží na základe Informačného systému environmentálnych záťaží, ktorý je verejne dostupný na https:/envirozataze.enviroportal.sk/ alebo httpst//envirozataze.enviroportal.sk/Mapa/index.htm?lngsk.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Na základe údajov z Informačného systému environmentálnych záťaží v tabuľke nižšie uvádzame prehľad všetkých environmentálnych záťaží v okrese Bratislava III – Rača. Taktiež uvádzame aj záťaže, ktoré neprislúchajú danému okresu, ale nachádzajú sa v blízkosti zmeny navrhovanej činnosti.

Tabuľka 2 Prehľad environmentálnych záťaží

názov EZ	druh činnosti	stupeň priority
B3 (006) Bratislava – Rača – ČS PHM Krasňany	čerpacia stanica PHM	EZ so strednou prioritou (K 35 - 65)
B3 (007) / Bratislava - Rača - terminál Slovnaft	skladovanie a distribúcia PHM a mazanie	neuvedené
B3 (003) / Bratislava - Rača - Na Pántoch 18 - areál bývalého mäsokombinátu	neuvedené	neuvedené
B3 (009) / Bratislava - Rača - ŽS Bratislava - východ	železničné depo a stanica	neuvedené
B3 (002) / Bratislava - Rača - Krasňany - ČS PHM v areáli DPMB	čerpacia stanica PHM	neuvedené
B3 (008) / Bratislava - Rača - Žabí majer	skládka priemyselného odpadu	EZ s vysokou prioritou (K > 65)
B3 (2060) / Bratislava - Nové Mesto - CHZJD - výroba hnojív	výroba chemikálií	EZ s vysokou prioritou (K > 65)
B3 (2061) / Bratislava - Nové Mesto - CHZJD - výroba gumárenských chemikálií	výroba chemikálií	EZ s vysokou prioritou (K > 65)
B3 (2062) / Bratislava - Nové Mesto - CHZJD - výroba trhavín	výroba výbušnín; výroba chemikálií	EZ s vysokou prioritou (K > 65)
B3 (2065) / Bratislava - Nové Mesto - CHZJD - logistika	výroba chemikálií; garáže a parkoviská autobusovej a nákladnej dopravy	EZ s vysokou prioritou (K > 65)
B3 (2064) / Bratislava - Nové Mesto - CHZJD - bývalá výroba	výroba chemikálií	EZ s vysokou prioritou (K > 65)
B3 (2063) / Bratislava - Nové Mesto - CHZJD - závod Mieru	textilná výroba	EZ s vysokou prioritou (K > 65)
B3 (004) / Bratislava - Nové Mesto - Tepláreň II - Turbínová - Magnetová ul.	energetika	EZ so strednou prioritou (K 35 - 65)
B3 (001) / Bratislava - Nové Mesto - ČS PHM Račianska	čerpacia stanica PHM	neuvedené
B3 (003) / Bratislava - Nové Mesto - Stará Vajnorská 1- obaľovačka	neuvedené	neuvedené
B3 (001) / Bratislava - Nové Mesto - Bojnická - obaľovačka bitúmenových zmesí	neuvedené	neuvedené

Z vyššie uvedených environmentálnych záťaží sú tieto od umiestnenia zmeny činnosti lokalizované najbližšie (vzdušnou čiarou):

- **B3 (009) / Bratislava - Rača - ŽS Bratislava - východ: 0,6 km**
- **B2 (005) / Bratislava - Ružinov - ČS PHM Zlaté piesky 0,7 km**
- **B3 (003) / Bratislava - Nové Mesto - Stará Vajnorská 1- obaľovačka cca 1,6 km**
- **B3 (001) / Bratislava - Nové Mesto - Bojnická - obaľovačka bitúmenových zmes 1,7 km**

Ostatné environmentálne záťaže sú lokalizované vo vzdialenosti viac ako 2 km od umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti.
Záverom k stanovisku Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, sekcie geológie a prírodných zdrojov konštatujeme, že vyššie uvedené nedostatky, ktoré sme doplnili v rámci tohto vyjadrenia nie sú podľa nášho názoru dôvodné pre povinné hodnotenie zmeny navrhovanej činnosti.

Prílohy:
1. Plnomocenstvo
2. Mapová príloha č. 2: Umiestnenie navrhovanej činnosti – dotknuté parcely (1:2 000) - úprava
3. Mapová príloha č. 3: Vzdialenosť záhradkárskej osady od areálu zberného dvora (1:2 000) - úprava
4. Mapová príloha č. 4: Trasovanie dopravy (1:2 000) - úprava
5. Akustická štúdia
6. Vyjadrenie v elektronickej verzii na CD nosiči